

## POROČILO O PRVI AKREDITACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj/i: **Fakulteta za državne in evropske študije, Predoslje 39, 4000 Kranj**

Predlagatelj/i: **Fakulteta za državne in evropske študije, Predoslje 39, 4000 Kranj**

Študijski program: **»Upravno pravo«, visokošolski strokovni, prve stopnje (VS/3I)**

Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu je dne 17.4.2014 imenoval skupino strokovnjakov za presojo v postopku prve akreditacije študijskega programa, v sestavi:

Predsednik dr. Zdravko Pečar, upokojen (Fakulteta za upravo, UL)

Član dr. Dragan Medvedović, upokojen (Pravni fakultet u Zagrebu)

članica gdč. Zlatka Keček, študentka Pravne fakultete, UM

Predstavnik agencije je bil: g. Gregor Rebernik

Člani komisije bodo po elektronski pošti izrazili soglasje k dokončnemu Poročilu.

**Podpis predsednika(ce) skupine strokovnjakov:** \_\_Zdravko Pečar l. r. \_\_\_\_

**Datum oddaje dokončnega skupnega poročila agenciji:** 28.11.2014

Opombe agencije:

## UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela **20.4.2014**. Skupina strokovnjakov je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila skupno poročilo o prvi akreditaciji študijskega programa 26.6.2014. Nato je v začetku oktobra 2014 prejela pisni odgovor na posredovano Poročilo in skladno z novimi spoznanji pripravila dokončno Poročilo in ga oddala Agenciji do 28.11. 2014.

## 1. ORGANIZACIJA IN IZVEDBA IZOBRAŽEVANJA

### Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Program je v skladu z zakonom sestavljen formalno in vsebinsko ustrezno po študijskih področjih ter znanstvenih disciplinah, za katere je zavod ustanovljen.

Program je strokovno dosleden in konsistenten ter sodoben po vsebini. Težje bi podali oceno, da je program zastavljen tako, da bo omogočil doseganje vseh opredeljenih ciljev, učnih izidov oz. kompetenc diplomantov. Posamezni pomisleki so predstavljeni znotraj tega poglavja poročila.

Predlagani visokošolski strokovni program vsebuje prepoznavno ime "Upravno pravo". Pravilno je razvrščen po klasifikacijah Klasius-srv (po dopolnitvi vloge), Klasius-p, ISCED in Frascati, (ostalih področij, na katere posega študijski program, v utemeljitvah ni navedenih).

Predlagani program je visokošolski strokovni program, torej študijski program I.stopnje, ki bi naj trajal 3 leta.

Študijski program bi naj vseboval smeri, vendar pa iz pregleda dokumentacije nismo zasledili različnih smeri študijskega programa.

**Kot je zavod pojasnil v odgovoru, je v vlogi označena opcija, da program vsebuje smeri, posledica sestave obrazca.**

Temeljni cilji in učni izidi programa ter splošne in predmetno-specifične kompetence, (ki so v vlogi skromno popisane), so v skladu z vsebino in ravni študijskega programa. Med cilji programa se ambiciozno predvideva tudi spodbujanje študentov k samostojnemu raziskovalnemu delu.

Med kompetencami diplomantov je zapisano tudi, da bodo usposobljeni za zaposlitev v Sloveniji ali EU na (višjih) položajih, ki zahtevajo dobro poznavanje delovanja državnih in evropskih institucij in organov, kar se ob priloženem programu zdi nekoliko preveč ambiciozno. (Poleg same strokovne vsebine programa, le-ta ne vsebuje (obveznega ali izbirnega) predmeta tujega (strokovnega) jezika. **Po zadnjem čistopisu je v predmetnik umeščen tudi tuj jezik – angleščina ter med izbirnimi predmeti tudi nemščina.**

Načrtovanje študijskega programa Upravno pravo ni slonelo na izkazanih dokumentiranih potrebah relevantnih okolij, ki bi bile podprte s strokovnimi analizami ali elaborati. Prav tako ni priloženih analiz zaposlitvenih možnosti diplomantov tega študijskega programa. Snovalci programa so za diplomante programa predvideli nadaljevanje študija na podiplomskih programih sorodnih področij, vendar so v tem delu govorili o diplomantih univerzitetnega programa Javna uprava, (po dopolnitvi vloge le preformulacija v diplomante predlaganega programa). Iz vloge prav tako ni razvidno, kako se bo program povezoval z drugimi, že obstoječimi študijskimi programi v slovenskem visokošolskem prostoru, saj je v tem delu vlagatelj govoril o dodiplomskem univerzitetnem študijskem programu Javna uprava, v dopolnitvi vloge pa je le nadomestil gesla kot so "Javna uprava", "univerzitetni program" in "diplomant javne uprave (UN)" z gesli "Upravno pravo", "visokošolski program" in "diplomant upravnega prava". (Vlagatelj je govoril o dodiplomskem univerzitetnem programu Javna uprava tekom celotne točke 2 v poglavju C.2 Prva akreditacija študijskega programa. Po dopolnitvi je ostal ta del vloge vsebinsko praktično nespremenjen.) **V odgovoru se zavod sklicuje na priloženo pozitivno mnenje Ministrstva za javno upravo k predlaganemu univerzitetnemu študijskemu programu "Upravno pravo", datirano 4.7.2007. Glede na to, da je predmet obravnavane vloge prva akreditacija visokošolskega strokovnega programa Upravno pravo, ugotavljamo, da kljub pojasnilom vlagatelja k mnenju ministrstva, le-to v tej zadevi ni relevantno. Prav tako zavod v odgovoru navaja, da predlagani program predstavlja logično osnovo za nadaljevanje študija na magistrskem programu "Javna uprava". Vsekakor je dobro, da je program sestavljen tako, da omogoča diplomantu nadaljevanje študija, vendar pa to ne bi smel biti poglobitveni namen strokovnega programa.**

Vloga vsebuje primerjavo s tremi tujimi programi. 2 izmed primerjanih programov, oba triletna, vsebujeta izredno velik delež izbirnosti, kar 67 in 68% programa, medtem ko tretji, 4-letni program izbirnosti sploh nima. Pri tem programu gre za part-time študij. V tej primerjavi je za predlagani študijski program med učnimi izidi in kompetencami zapisano: "Diplomanti so usposobljeni za zaposlitev v Sloveniji ali EU na višjih položajih, ki zahtevajo dobro poznavanje delovanja državnih in evropskih institucij in organov", kar se zdi nekoliko preambiciozno. Pri vseh treh programih gre za univerzitetne programe prve stopnje. Kolikor je možno razbrati s spletnih strani, so vsi predstavljeni programi ustrezno akreditirani.

**Zavod je v čistopisu vloge v primerjavi učne izide in kompetence programa zapisal tokrat tako, da je opustil besedo "višjih", še vedno pa se zdi zelo ambiciozen cilj, da bi se diplomanti zaposlovali v tujini na vlogi predvidenih mestih. Kot je zapisano tudi v odgovoru zavoda so primerjani tuji programi univerzitetni, predlagan program pa strokovni.**

Študijski program ne bo izobraževal za regulirane poklice.

Večina sodelujočih pedagogov je redno zaposlenih na drugih organizacijah in s to fakulteto sodeluje pogodbeno, kar se zagotovo odraža tudi v znanstveno-raziskovalnem delu fakultete in številu ter kvaliteti projektov in drugih aktivnosti, v katerih lahko sodeluje.

**Kot navaja zavod tudi v odgovoru, je fakulteta v letu 2010 pri ARRS registrirala Raziskovalno skupino Fakultete za državne in evropske študije. Delo raziskovalne skupine bi naj bilo usmerjeno predvsem na področja upravnih ved, prava in humanistike. Na spletni strani je dostopen seznam projektov FDŠ, vendar so bili zadnji projekti oz. naslovi in opisi projektov dodani v letu 2012, zato s spletne strani ni mogoče pridobiti informacije, koliko projektov je še v teku. Glede na podatke dostopne v Sicris bazi sta aktualna raziskovalna projekta na FDŠ: Obveznosti gospodarskih družb do spoštovanja ekonomskih in socialnih človekovih pravic (podoktorski raziskovalni projekt v obsegu 1FTE; 1.8.2013 - 31.7.2015) ter Post-moderni izzivi transnacionalnega prava za Evropsko unijo (podoktorski raziskovalni projekt v obsegu 1FTE; 1.8.2013 - 31.7.2015). Na spletni strani FDŠ je sicer zapisano, da so v raziskovalno skupino vključeni 3 sodelavci; v bazi Sicris najdemo 8 raziskovalcev, ki so vključeni v raziskovalno skupino FDŠ. Podatki zanjo po letih pa so takšni:**

#### Število citatov po letih za znanstvena in strokovna dela (2004-2014)

Leto	Citati WoS					Citati Scopus					Citati Wos/Scopus				
	TC	AC	CI	CIAu	NC	TC	AC	CI	CIAu	NC	TC	AC	CI	CIAu	NC
2009	2	0	2	1.00	7	1	0	1	0.50	3	1	0	1	0.50	3
2010	0	0	0	0	0	1	0	1	0.50	3	1	0	1	0.50	3
2011	1	1	0	0	0	3	1	2	1.50	7	3	1	2	1.50	7
2012	2	0	2	1.50	8	3	0	3	2.50	12	3	0	3	2.50	12
2013	4	0	4	3.50	16	7	0	7	6.00	28	7	0	7	6.00	28
2014	2	0	2	2.00	8	4	0	4	3.50	16	4	0	4	3.50	16
Skupaj	11	1	10	8.00	39	19	1	18	14.50	70	19	1	18	14.50	70

Fakulteta tako predvsem sodeluje z Evropsko pravno fakulteto v Novi Gorici pri pripravi eno- in dvodnevni mednarodni konferenci s področja prava, uprava in nepremičnin. Pripravlja tudi mednarodno poletno šolo.

Fakulteta sodeluje v projektu GLOTHRO, ki bi se naj zaključil v letu 2014; v konzorciju mediteranske univerze EMUNI, posebne odnose pa bi naj imela vzpostavljene tudi z Diplomatsko akademijo na Dunaju ter partnersko fakulteto FDEŠ v Črni Gori, (v sami vlogi ni opredeljeno za kakšna sodelovanja gre). Sodeluje tudi z domačimi nevladnimi organizacijami, kot sta Študijski center za narodno spravo in Inštitut Jožeta Pučnika. Na spletni strani je dostopen seznam projektov FDŠ, vendar so bili zadnji projekti oz. naslovi in opisi projektov dodani v letu 2012, zato s spletne strani ni mogoče pridobiti informacije, koliko projektov je še v teku.

Fakulteta tako ne izkazuje dobrega mednarodnega sodelovanja oz. vključevanja v mednarodno okolje preko raziskovalnih projektov, sodelovanja v različnih programih in projektih ali izkazuje posebne skrbi za mednarodno mobilnost (v obe smeri) za pedagoški kader in študente. Od leta 2012 pa ima podpisano listino za program Erasmus. V predlaganem študijskem programu vsi učni načrti kot jezik predvidevajo zgolj slovenščino.

**Glede na odgovor zavoda in podatke pripisane na spletno stran ugotavljamo, da fakulteta izkazuje mednarodno sodelovanje in promovira mednarodno mobilnost. Eden izmed predmetov predvideva možnost izvedbe tudi v angleškem jeziku.**

Predmetnik ustreza ciljem programa in vodi k usvojitvi opredeljenih učnih izidov in kompetenc. Še enkrat pa poudarjamo, da gre za visokošolski strokovni program, vlagatelj pa na več mestih poudarja znanstveno raziskovalne dele programa.

**Prav tako je v čistopisu vloge dodan predmet Metodologija družboslovnega raziskovanja, ki bi bil diplomantom, ki bi nadaljevali študij, seveda koristen, vendar pa menimo, da je takšen predmet primeren bolj za univerzitetne programe kot visokošolskega strokovnega.**

Študijske obveznosti so ovrednotene po sistemu ECTS, v programu je predvidena izbirnost, ki po dopolnitvi vloge dosega 18 ECTS oz. 10%. Poleg izbirnih predmetov obstajata tudi predmeta Seminarska naloga in Seminarska naloga pri enem od predmetov, pri katerih gre v bistvu za izdelavo seminarske naloge v okviru enega izmed predmetov. Priloženi so učni načrti predmetov.

**V odgovoru zavoda oz. čistopisu vloge je zapisana 63% izbirnost, program pa v bistvu še vedno predvideva 18 ECTS, kar pomeni 10% izbirnost, (v to nismo torej všteli praktičnega izobraževanja, diplomskega dela in "obveznega izbirnega predmeta 1. letnika"). V predmetnik 1. letnika je sicer umeščen predmet Metodologija družboslovnega raziskovanja, pri katerem je zapisano, da je obvezni izbirni predmet, kljub temu, da je iz sestave predmetnika jasno, da gre za obvezni predmet.**

Določeno je število in poimenska navedba ter vrsta in delež učnih enot (predmetov), pogrešamo pa to opredelitev za smeri, ki bi jih naj program vseboval. V predmetniku je opredeljeno razmerje predavanj, vaj in individualnega dela študentov. Drugih oblik dela predmetnik ne predvideva.

Prav tako je opredeljen delež praktičnega izobraževanja študentov, ki skupaj obsega 390 ur oz. 13 ECTS; v 1. letniku obsega 11,7% ECTS letnika (210 ur oz. 7 ECTS), v 2. letniku študija pa obsega 6 ECTS oz. 10% ECTS letnika oz. 180 ur. **Po zadnjem čistopisu bi naj študenti vso prakso opravili v 2. letniku. Tako se je obseg praktičnega izobraževanja zmanjšal na 240 ur oz. 8 ECTS.** V sklopu praktičnega izobraževanja morajo študenti pripraviti tudi poročilo o opravljeni praksi, ki je podlaga za priznavanje praktičnega izobraževanja. Predstavljeno je ogrodje organizacije praktičnega izobraževanja: študent poišče mentorja med pedagoškimi sodelavci fakultete, dolžnost le teh pa je, da mentorstvo prevzamejo. (Pri iskanju mentorja mora študent upoštevati področje, na katerem dela pedagoški delavec. Upoštevana mora biti tudi potreba po smotrni porazdelitvi mentorstva med pedagoškimi sodelavci fakultete.) Mentor in študent bi naj skupaj sestavila okvirni program dela za študenta v času opravljanja prakse ter opredelila strokovni problem, ki ga bo študent obdelal na praksi. Predlog okvirnega programa dela sporoči študent organizaciji, kjer bo opravljal prakso, v morebitno dopolnitev. Na podlagi predloga okvirnega programa dela se v podjetju ali organizaciji, kjer bo študent opravljal prakso, študentu določi tudi svetovalca. Študent mora pred opravljanjem prakse izpolniti obrazec, ki ga podpišeta svetovalci v podjetju ali organizaciji, kjer bo študent opravljal prakso, in mentor na fakulteti. Okvirni program dela ter izpolnjeni obrazec študent odda v referatu za dodiplomski študij. Po opravljeni strokovni praksi, odda študent v referatu za dodiplomski študij obrazec prijave strokovne prakse; potrdilo podjetja, kjer je opravljal prakso (iz potrdila mora biti razvidno, kdaj je opravljal prakso, kdo je bil njegov svetovalci/mentor ter v katerih organizacijskih enotah je opravljal prakso) ter pisno poročilo o praksi kot pisno strokovno nalogo v zvezi s prakso v obsegu najmanj 5 strani in največ

polovice avtorske pole, v skladu z napotki za pisanje poročila. Mentor pisno poročilo o praksi pregleda in lahko zahteva dopolnitve ali popravke. Pisno strokovno nalogo potrdi s svojim podpisom in jo oceni kot uspešno ali neuspešno. Uspešno opravljena praksa se vpiše v indeks.

Iz načrta organizacije praktičnega usposabljanja ni jasno ali mentor v podjetju oz. svetovalec prav tako sodeluje pri oceni praktičnega izobraževanja ter kakšna je vloga koordinatorjev prakse in kdo to vlogo opravlja. **Kolikor gre sklepati po odgovoru zavoda uspešnost opravljene prakse ocenjuje samo mentor na fakulteti.**

Nekoliko je nenavadno, da bi naj študenti opravili večji del prakse v 1. letniku, manj kot polovico pa potem v 2. letniku, medtem ko v 3. letniku (po dopolnitvi vloge) praksa ni predvidena. Tako je mogoče predvidevati, da se bodo študenti s svojimi diplomskimi deli teže osredotočali na "reševanje problemov" iz prakse oz. delovnega okolja. **Po zadnjem čistopisu vloge je praksa predvidena v 2. letniku študija in bo tako povezovanje že usvojenih teoretičnih znanj s prakso, hkrati pa identifikacija tematik, ki bi jih lahko kasneje obdelali v diplomskem delu lažje, kot je bilo načrtovano po predhodni verziji vloge.**

Iz učnih načrtov sta razvidni vertikalna in horizontalna povezanost programa.

Celoten študijski program ter njegovi sestavni deli so kreditno ovrednoteni v skladu z zakonom in sistemom ECTS, z izjemo predmetov Seminarska naloga in Seminarska naloga pri enem od predmetov, ki obsegata 2 ECTS, medtem ko Merila za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS zahtevajo, da je posamezen predmet ovrednoten z minimalno 3 ECTS. **Po zadnjem čistopisu so vsi predmeti pravilno kreditno ovrednoteni.** Nabor izbirnih predmetov je enak čez celoten program.

Priloženi so učni načrti predmetov, v katerih so navedeni pogoji za začetek dela.

V predmetniku 1. in 2. letnika predlaganega programa sta predmeta Seminarska naloga in Seminarska naloga pri enem od predmetov, obakrat ovrednotena z 2 ECTS. Iz učnih načrtov izhaja, da gre v bistvu za pripravo seminarske naloge pri enem izmed obveznih ali izbirnih predmetov, (čeprav imajo posamezni predmeti že v svojih učnih načrtih predvideno izdelavo seminarske naloge). Tako bi ta dva predmeta težko šteli za zaključeni celoti in enoti programa oz. predmeta študijskega programa. Prav tako v učnih načrtih nimata popisanih ciljev in kompetenc, predvidenih študijskih rezultatov ter metod poučevanja in učenja. (Ni jasno tudi po kakšnem ključu bi si študenti lahko izbrali predmet, pri katerem bi te vsebine opravili, oz. po kakšnem ključu bi predavatelji prevzemali te obveznosti mentoriranja.) **Po zadnjem čistopisu sta omenjena predmeta odstranjena.**

Izdelani so učni načrti posameznih učnih enot z navedbo pogojev za začetek dela oz. za opravljanje študijskih obveznosti, opisom vsebine enote, navedbo temeljne literature in virov ter opisom ciljev. Zaskrbnjuje je dejstvo, da se pri posameznih predmetih kot temeljna literatura pojavijo "prosojnice s predavanj", ki je sicer dopolnjena še s kakšno monografijo, ki pa ni vedno sodobna, in seznamom priporočljive literature. Pri večini priloženih učnih načrtov so predvidene kompetence slabo (ali sploh ne) popisane, hkrati se pri večini učnih načrtov pri predvidenih učnih izidih pojavi zgolj zapis: "Znanje in razumevanje". Večina učnih načrtov vsebuje pod opisom metod poučevanja in učenja besedilo: "Predavanja bodo potekala v aktivnem dialogu s študenti, ob pomoči sokratske metode ter z diskusijo, vprašanji in odgovori na vprašanja. Manjši del lahko poteka po klasični metodi." Posamezni predmet vsebuje tudi e-učenje, ki pa v sami vlogi ni opredeljeno, prav tako ni razčlenjeno v samem učnem načrtu in tako ni mogoče predvideti, kateri

del predmeta in kako bi naj potekal s to metodo. Velika večina učnih načrtov med načini preverjanja in ocenjevanja znanja predvideva samo pisni izpit, pri tistih, pri katerih je predviden še kak drug način preverjanja znanja pa vedno ni razvidno kolikšen del končne ocene nosi posamezni način preverjanja.

**V odgovoru zavoda priloženi učni načrti so večinoma ustrezno popravljani oz. dopolnjeni.**

Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa so v skladu z zakonom.

Zavod predvideva priznavanje znanj, usposobljenosti ali zmožnosti kandidatov pridobljenih izven zavoda, ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo kompetencam določenim s študijskim programom. Vendar pa zavod glede na podatke zapisane v vlogi, (pravilnika ni priloženega), predvideva priznavanje znanj zgolj v okviru 6 ECTS. " Če študent prosi za priznanje predmeta, ki ga je opravil v času, ko je vpisan na Fakulteti za državne in evropske študije, na drugem visokošolskem zavodu, se mu tak predmet lahko prizna samo kot opravljen izbirni predmet". Teh omejitev ni zapisane pri vsebinah, kjer vloga govori o mobilnosti študentov. Merila za kreditno vrednotenje študijskih programov zahtevajo možnost, da študenti vsaj 10 ECTS obveznih ali izbirnih enot prenese iz enega študijskega programa v drugega.

Pav tako zavod predvideva priznavanje vsebin neformalnega izobraževanja, in sicer v naslednjih obsegih, (ki prav tako nasprotujejo določbi, da se lahko prizna največ 6 ECTS pridobljenih izven programa): Pravniški državni izpit: 10 KT; Državni izpit iz javne uprave: 7 KT; Izpit za inšpektorja: 5 KT; Opravljen preizkus znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku: 3 KT; Strokovni izpit iz splošnega upravnega postopka: 3 KT.

**Določba: "Prizna se lahko za največ 6 ECTS znanja, pridobljenega izven tega študijskega programa", je bila zapisana v prvih dveh verzijah vloge v točki C.31., ki pa je v čistopisu vloge, ki je priložen odgovoru zavoda na poročilo, spremenjena tako kot navaja zavod v odgovoru, tj. da se lahko prizna za največ 18 ECTS (izbirni predmeti – 2 na letnik) znanja, pridobljenega izven tega študijskega programa. Tako je zadovoljeno zgoraj omenjeni določbi meril in odpravljeno omenjeno nasprotovanje.**

Pri večini predmetov je kot način ocenjevanja opredeljen samo pisni izpit. Redki učni načrti predvidevajo kakšno drugo obliko ali poleg pisnega izpita še kakšen drug način ocenjevanja (kot npr. seminarska naloga, sprotno ustno sodelovanje, sprotne pisne izdelke). Tako študentom znotraj posameznih učnih enot (z izjemo par predmetov) ni omogočeno spremljanje lastnega napredka. Kot navaja vlagatelj imajo študenti preko Visokošolskega informacijskega sistema možnost po vsakem izpitu preveriti analizo izpita in primerjati svoj dosežek z drugimi študenti, vendar pa teh navedb nismo mogli preveriti, saj nimamo vstopa v to spletno okolje. **Študenti bi naj bili vključeni tudi na vsa srečanja Akademskih forumov, okrogle mize in seminarje. V prenovljenih učnih načrtih oz. nekaterih izmed njih smo tudi opazili zapis, da je izdelava seminarske naloge pogoj za pristop k izpitu.**



Opredeljeni so pogoji za napredovanje po programu, vendar pa posamezne določbe nekoliko begajo: "Študent se lahko vpiše v višji letnik, ko je za letnik, v katerega je vpisan, opravil vse obveznosti, določene s študijskim programom, oz. je pri uspešno opravljenih izpitih iz predmetov letnika, v katerega je vpisan, dosegel najmanj 60 % najvišje možne ocene za vse izpite. Zaostale izpitne obveznosti preteklega letnika mora študent opraviti do konca novega letnika. V tem času lahko normalno opravlja vse nove študijske obveznosti." **Po zadnjem čistopisu so jasno opredeljeni pogoji za napredovanje po programu.**

Določbe o prehodih med programi so v vlogi zapisane zelo splošno, brez pripisanih pogojev in tako so skladne z zakonom, vendar tudi tukaj na določenih mestih piše o univerzitetnem študijskem programu. **Gesla povezana z univerzitetnim študijskim programom so bila v zadnjem čistopisu ustrezno menjana.**

Načini in oblike izvajanja študija so skladni z vsebinskim področjem študijskega programa.

Pogoji za dokončanje študija so: opravljene študijske obveznosti učnih predmetov, kakor jih določi fakulteta s svojim načrtom pedagoškega dela (seminarske naloge, ustni in pisni izpiti) ter opravljeno praktično usposabljanje, izdelava in uspešen zagovor diplomske naloge oz. diplomskega znanstvenega članka.

Nekoliko bega določba o zaključnem delu študenta, tj. uspešen zagovor diplomske naloge oz. diplomskega znanstvenega članka. Poudarjamo, da gre za visokošolski strokovni program I. stopnje, katerega cilji naj ne bi bili tako usmerjeni v znanstveno delo. Tukaj se pojavlja tudi dvojnost pogojev za dokončanje študija, ki pa nikjer v vlogi niso podrobneje predstavljeni. Smo pa pri pregledu spletnih strani fakultete opazili podobno določilo za dokončanje dodiplomskega univerzitetnega programa Javna uprava<sup>1</sup>, ki kažejo na različne pogoje za dokončanje študija za različne študente istega študijskega programa.

<sup>1</sup> Pri pregledu informacij, ki jih vlagatelj ponuja na spletni strani, smo za že akreditirani dodiplomski univerzitetni študijski program Javna uprava opazili zanimivo določilo v zvezi z dokončanjem študija: "Zaključek študija in pridobitev strokovnega naziva "diplomant/diplomantka javne uprave (UN)" je mogoč na dva načina, in sicer z oznakama A in B.

Oznaka A predvideva: kdor ne bo nadaljeval študija na drugi stopnji obvezno napiše diplomsko nalogo v obsegu najmanj 8000 in največ 10000 besed. Zagovara jo pred dvočlansko diplomsko komisijo.

Oznaka B predvideva: kdor bo takoj nadaljeval študij na drugi stopnji mora napisati besedilo v obliki članka po vseh kriterijih za pisanje znanstvenega članka, primerne za objavo. Ta praviloma vsebuje tudi zahtevo po delu, ki je plod kandidatove lastne raziskovalne udeležbe. Če tisti, ki vpiše drugo stopnjo študija, iz katerihkoli razlogov druge stopnje študija ne konča, se za dokončanje prve stopnje obvezno upošteva pravilo pod oznako A. Za tiste, ki po prvi stopnji študija vpišejo katerikoli drug program na drugem visokošolskem zavodu v

**Glede na odgovor zavoda sta torej predvideni 2 že zgoraj omenjeni možnosti za dokončanje študija – za tiste, ki imajo namen študij takoj nadaljevati na tem zavodu, je dodana možnost izdelave članka; praviloma pa izdelava diplomske naloge. Pogoji za dokončanje študija morajo biti za vse študente programa enaki, kar pa v tem primeru niso. Prav tako je zavod v odgovoru glede diplomantov, ki bi program zaključili z izdelavo članka zapisal: "Če student, ki vpiše drugo (2.) stopnjo študija, iz katerihkoli razlogov druge (2.) stopnje študija ne konča, se za dokončanje prve (1.) stopnje obvezno zahteva izdelava in zagovor diplomske naloge". Pri tem želi komisija opozoriti na dejstvo, da zavod ne more odvzeti strokovnega naslova, ki ga je študent že pridobil, ker ne bi zaključil študija na višji stopnji oz. mu naložiti dodatnih obveznosti za priznanje strokovnega naslova, ki mu ga je zavod že podelil oz. priznal.**

Strokovni naslov in njegova okrajšava sta tvorjena v skladu z zakonom, ki ureja strokovne in znanstvene naslove.

#### • Analiza ugotovitev

- Študijski program je v skladu z zakonom sestavljen formalno in vsebinsko ustrezno po študijskih področjih ter znanstvenih disciplinah, za katere je zavod ustanovljen.
- Program je strokovno dosleden in sodoben. Pričakovani učni izidi in kompetence diplomantov so zastavljeni ambiciozno in je le težko pričakovati, da bi tako zastavljen program omogočal v celoti doseganje teh ciljev.
- Študijski program vsebuje zahtevane splošne podatke, z izjemo navedbe in opredelitve oz. predstavitve različnih smeri, ki bi jih naj program vseboval.
- Temeljni cilji in učni izidi so v skladu z vsebino in ravni študijskega programa.
- Podana je primerjava s tujimi programi. Vsi primerjani programi so univerzitetni programi prve stopnje. Odstopanja se kažejo tudi v izbirnosti in trajanju.
- Predmetnik ustreza ciljem programa. Nekoliko je nenavadno, da je glavnina prakse predvidena v 1. letniku študija. **Po novem čistopisu je praktično izobraževanje predvideno v 2. letniku.**
- Študijske obveznosti so ovrednotene po sistemu ECTS, z opredeljenim deležem izbirnosti in priloženimi učnimi načrti. Dva predmeta sta ovrednotena s premalo ECTS točk. **Po novem čistopisu so vsi predmeti ustrezno ovrednoteni.**
- Določene so z merili za akreditacijo zahtevane vsebine. Pri večini učnih načrtov pa pogrešamo podrobnejši opis ciljev in predvidenih učnih izidov, metod poučevanja in učenja ter ovrednotenja deleža različnih oblik preverjanja in ocenjevanja znanja. **V čistopisu je bila večina učnih načrtov ustrezno popravljenih in dopolnjenih.**
- Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa so v skladu z zakonom.
- Viskošolski zavod predvideva priznavanje znanja, pridobljenega izven tega zavoda, vendar v obsegu največ 6 ECTS. **Po predloženem čistopisu je obseg povečan na 18 ECTS.**
- Ocenjevanje znanja je pri večini predmetov vezano zgolj na pisni izpit.
- Opredeljeni so pogoji za napredovanje po programu, vendar pa so te določbe nekoliko nejasne. **Z novim čistopisom vloge so pogoji za napredovanje po programu jasno določeni.**
- Določbe o prehodih med programi so v skladu z zakonom.
- Načini in oblike izvajanja študija so v skladu z vsebino študijskega programa.
- Pogoji za dokončanje študija so v skladu z zakonom. **Po odgovoru zavoda je jasno, da so za dokončanje programa predvideni različni pogoji, ki jih je potrebno poenotiti.**

Sloveniji ali v tujini, velja pravilo pod oznako A. Za tistega, ki zaključi študij prve stopnje kjerkoli drugje, kjer je uveljavljen sistem ECTS, veljajo tamkajšnja pravila zaključevanja študija."

- Strokovni naslov ter njegova okrajšava sta tvorjena v skladu z zakonom.

## Prednosti

### Priložnosti za izboljšanje

- Zavod naj bi si prizadeval za večjo izbirnost in mednarodno mobilnost kadrov in študentov. V tej luči predvideti tudi izvajanje posameznih delov predmetov tudi v tujem jeziku. Nekateri nosilci predmetov naj bi jasneje opredelili načine ocenjevanja in strukturo končne ocene pri predmetih (npr. Javne službe). **Večina učnih načrtov je bila ustrezno popravljena oz. dopoljenih tudi v delih, ki govorijo o načinih ocenjevanja.**
- Prakso predvideti v višjih letnikih (2. in 3.), ko študenti že pridobijo oz. usvojijo teoretične osnove. S tem tudi spodbujati izdelavo diplomskih del na konkretne izzive in probleme, ki so jih študenti zaznali na praksi. **Po čistopisu je praksa predvidena v 2. letniku.**
- Poenotiti pogoje za dokončanje študija za vse študente oz. konkretnije opredeliti drugo možnost (B). **Glede na odgovor zavoda je definitivno potrebno poenotiti pogoje za dokončanje študija za vse študente. Prav tako je potrebno odpraviti določilo, da bi fakulteta diplomantom jemala že pridobljeni strokovni naslov za nazaj oz. diplomantom nalagala dodatne obveznosti za potrditev že pridobljenega strokovnega naslova.**
- Razmisliti o vpeljavi tujega strokovnega jezika v program. **V čistopisu je predlagatelj predvidel angleščino kot obvezni predmet ter nemščino kot izbirni predmet.**
- Seminarske naloge vključiti kot metode poučevanja in učenja, ter načine za preverjanje in ocenjevanje znanja znotraj posameznih predmetov in opustiti seminarske naloge kot samostojni predmet, (ovrednoten s premalo ECTS točkami). **Tudi ta predlog je bil v čistopisu upoštevan.**
- Dopolniti posamezne učne načrte s konkretnjšim opisom ciljev in učnih izidov, ter predvidenih metod poučevanja in učenja, hkrati razmisliti o dodatnih načinih preverjanja znanja, ki bi študentom omogočali sprotno preverjanje lastnega napredka. **Večina učnih načrtov je bila ustrezno dopoljenih in popravljena z opisom ciljev in učnih izidov ter predvidenih metod poučevanja in učenja.**
- S programom in cilji programa se osredotočiti na strokovno izobraževanje in ne toliko znanstveno delo študentov.

## Neskladnosti

Predmeta Seminarska naloga in Seminarska naloga pri enem od predmetov obsegata 2 ECTS, medtem ko Merila za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS zahtevajo, da je posamezen predmet ovrednoten z minimalno 3 ECTS. **Ugotovljena neskladnost je bila v zadnjem čistopisu vloge odpravljena.**

## 2. VPETOST V OKOLJE

### Ugotovljeno dejansko stanje

Kot izhaja že iz njenega imena, je fakulteta v svojem pedagoškem, znanstvenem in raziskovalnem poslanstvu posvečena državnim in evropskim študijam, ki jih konkretizira skozi izobraževanje in nadaljevalno izpopolnjevanje strokovnjakov na področju javne uprave, s čimer neposredno vpliva na kakovost delovanja celotnega javnega sektorja. Namen fakultete je izobraziti kakovosten kader, ki bo s svojim znanjem prispeval k izgradnji pravne in demokratične države ter, k večji učinkovitosti gospodarstva.

Za razliko od večine drugih fakultet FDŠ svojih novo vpisanih študentov v veliki večini ne črpa iz osrednje, t.j. ljubljanske regije, temveč iz drugih delov Slovenije, primarno iz gorenjske ter štajerske regije. S tem fakulteta prispeva tudi k intelektualni regionalizaciji Slovenije, ki je predpogoj, tudi v okviru uprave, za enakomeren trajnostni razvoj Republike Slovenije kot celote. Fakulteta ima svoj sedež na Brdu pri Kranju in je tako že lokacijsko vpeta v gorenjsko okolje, kjer izobražuje posameznike iz javnega sektorja v najširšem smislu, kakor tudi posameznike iz gospodarstva.

Fakulteta želi s svojim delovanjem pozitivno vplivati na razvoj države na vseh področjih. V skladu z postavljeno vizijo želi fakulteta v naslednjih letih postati elitna slovenska institucija, kamor se bodo vpisovale študentke in študenti, ki bodo želeli pridobiti kakovostno znanje in kompetence, utemeljeno na lastnem raziskovalnem in strokovnem delu fakultete in posredovano s strani najboljših predavateljev. To znanje jim bo v pomoč ne le doma, temveč tudi v širši družbeno politični skupnosti EU, kjer namerava fakulteta postati vse bolj aktiven partner.

Po vzoru tujih fakultet s podobno usmeritvijo, a precej daljšo tradicijo, si FDŠ prizadeva postati središče izobraževalne elite za usposabljanje kadrov državne uprave in celotnega neprofitnega sektorja.

Cilj fakultete je vsestranska odličnost, tako na področjih akademskega izobraževanja, raziskovanja, strokovnega usposabljanja, kot tudi na založniškem področju.

Vpetost v okolje onkraj neposrednega pedagoškega, raziskovalnega in strokovnega dela namerava fakulteta zagotavljati tudi s pomočjo aktivnosti študentskega sveta, alumni kluba, kariernega centra, vseživljenjskega izobraževanja ter akademskega foruma.

### • Izpolnjevanje meril za akreditacijo

FDŠ z dosedanjimi in predvidenimi prihodnjimi učinki prispeva h gospodarskem razvoju in še posebej družbenem razvoju v ožjem in širšem okolju.

Fakulteta je vstopila v drugo dekada svojega obstoja in ni več le podiplomske narave, ampak vpisuje študente na vseh treh ravneh visokošolskega izobraževanja.

Fakulteta ima intenziven dialog z gospodarstvom in negospodarstvom zaradi ugotavljanja razvojnih tendenc ter usmerjanja izobraževalnih programov in raziskovalne dejavnosti in spremljanja potreb po kadrih.

Sklenjenih ima že 22 dogovorov o praktičnem usposabljanju z različnimi institucijami in organizacijami, od javnih agencij, javnih zavodov, javnih služb, skratka, organizacij, ki delujejo v javnem sektorju, ter prav tako s podjetji, ki delujejo v gospodarstvu in so na podlagi narave dela povezani z javno upravo (Območna obrtno-podjetniška zbornica Kranj, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Upravna enota Ljutomer, Gimnazija Franceta Prešerna, Upravna enota Jesenice, Upravna enota Radovljica, Mestna občina Kranj, Upravna enota Kranj, Agencija RS za okolje,

Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o., Odvetnik Miha Ozimek, Študijski center za narodno spravo, Odvetniška družba Čeferin o.p., d.o.o., World Courier, d.o.o., GV Založba, d.o.o., Ustanova Modra reka, Društvo za razvoj človekovih sposobnosti, IPAK Inštitut za simbolno analizo in razvoj informacijskih tehnologij, Andragoško društvo Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje, Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje, Šaleška pokrajinska zveza društva upokojencev Velenje, Integra inštitut.

V okviru kariernega centra FDŠ skrbi za sprotno pridobivanje novih partnerjev, študenti pa lahko v okviru praktičnega izobraževanja predlagajo tudi druge primerne partnerje, ki bi študentom omogočili učinkovit prenos teoretičnega znanja v prakso.

Sklenjeni sporazumi z organizacijami ne omejujejo števila študentov, ki lahko opravljajo praktično usposabljanje, saj se bo za vsakega študenta posebej sklenila tripartitno pogodba med fakulteto, organizacijo in študentom.

Z načrtovanim novim 3-letnim izobraževalnim programom »Upravno pravo«, FDŠ jamči takšno kakovost učnih izidov in kompetenc, da bodo diplomanti direktno zaposljivi po končanju študija, ali pa se bodo naprej izobraževali na že akreditiranih programih Javna uprava (I., II. in III. stopnja) ter Mednarodne in Diplomatske študije (II. stopnje). V tem je glavni vsebinski, doprinos fakultete v slovenski akademski prostor.

Glede direktnih zaposlitev diplomantov obravnavanega izobraževalnega programa »Upravno pravo« menimo, da je na trgu dela samo v Sloveniji letna potreba po najmanj 2.500 delavcih (pretežno v javnem - 2/3 in 1/3 tudi v zasebnem sektorju), ki so primerna za diplomante tega programa.

Argumentacija ocene:

- zaposleni v administraciji javnega in zasebnega sektorja: = ca 100.000 delovnih mest  
od tega se jih letno upokoji najmanj ca 2,5% ali 2.500 (novih delovnih mest).

Seveda ta delovna mesta niso »rezervirana« za nikogar, temveč bodo vedno bolj tržne zakonitosti tiste, ki bodo odločale kdo bo res dobil zaposlitev, to pa je pogojeno s celovito kakovostjo, ki jo mora nuditi FDŠ skozi svoje temeljne storitve in tudi s pomočjo kariernega centra in drugih »mostov« s prakso.

#### • Analiza ugotovitev

Načrtovani nov 3-letni visokošolski študijski program prve stopnje »Upravno pravo«, ki je predmet evalvacije za prvo akreditacijo, nekako dopolnjuje in zaokrožuje celovitost ponudbe FDŠ – jevega izobraževanja. Program je ustrezno zasnovan saj ožji in širši prostor potrebujeta dobre kadre s takšnimi kompetencami.

#### Prednosti

Glavna prednost FDŠ je svežina in prožnost (za razliko od tradicionalističnih fakultet, kjer prevladuje togost in kultura pridobljene moči)

#### Priložnosti za izboljšanje

Ponuditi študentom še več IKT in analitičnih znanj, ki postajajo vse bolj aktualna tudi na upravno pravnem področju.

Neskladnosti nismo ugotovili.

### 3. DELOVANJE VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA

#### Ugotovljeno dejansko stanje

##### • Izpolnjevanje meril za akreditacijo

Usmeritve fakultete so jasne in izvedljive. Zaposleni, študenti in deležniki iz okolja poznajo usmeritve ki so javno dostopne na spletni strani Fakultete: [www.fds.si](http://www.fds.si)

- Pedagoško, znanstveno-raziskovalno in strokovno delo na fakulteti je povezano z njenimi usmeritvami.

-Organizacijska struktura fakultete je ustrezna. Vodstvo skrbi za posamezne dejavnosti Fakulteta jih spremlja in spodbuja njihov razvoj.

-V vseh organih fakultete so vsi deležniki ustrezno zastopani, z izjemo akademskega zbora, v katerem študenti nimajo petinske zastopnosti.

Organi fakultete so: akademski zbor, senat, upravni odbor, dekan, študentski svet, habilitacijska komisija in študijska komisija. Vsi organi, z izjemo akademskega zbora, so sestavljeni v skladu z zakonom.

- Na Fakulteti je organizirano znanstveno-raziskovalno in strokovno delo. Izkazana je relativno bogata znanstveno-raziskovalna oz. strokovna dejavnost. Fakulteta je od leta 2010 registrirana pri Agenciji za raziskovalno dejavnost. V letu 2011 sta realizirana 2 raziskovalna projekta, 3 aplikativni projekti in 25 drugih projektov. Raziskovalne dosežke Fakulteta objavlja v znanstveni reviji – Dignitas: reviji za človekove pravice.

Glede na podatke dostopne v Sicris bazi sta v teku dva aktualna raziskovalna projekti na FDŠ:

- Obveznosti gospodarskih družb do spoštovanja ekonomskih in socialnih človekovih pravic (podoktorski raziskovalni projekt v obsegu 1FTE; 1.8.2013 - 31.7.2015) ter
- Post-moderni izzivi transnacionalnega prava za Evropsko unijo (podoktorski raziskovalni projekt v obsegu 1FTE; 1.8.2013 - 31.7.2015).

Fakulteta se je prijavila na razpise in uspešno pridobila sredstva za izvedbo 8 projektov.

Fakulteta ima pri raziskavah v raziskovalno skupino vključene 3 polno zaposlene sodelavce, 4 zaposlene za skrajšani delovni čas ter 1 zunanjega pedagoškega sodelavca.

-Izkazana znanstveno-raziskovalna in strokovna dejavnost je povezana s pedagoškim delom na Fakulteti in z možnostmi za sodelovanje študentov pri tej dejavnosti. Fakulteta si tako vseskozi prizadeva za ohranjanje in izboljševanje pedagoškega dela. Pri tem Fakulteta deluje skladno s sodobnim evropskim bolonjskim modelom študija in je odprta za povezovanje ki ga predvideva Lizbonska strategija.

-Fakulteta ima sklenjenih 22 dogovorov o praktičnem usposabljanju z različnimi institucijami in organizacijami, od javnih agencij, javnih zavodov, javnih služb, skratka, organizacij, ki delujejo v javnem sektorju ter prav tako s podjetji, ki delujejo v gospodarstvu in so na podlagi narave dela povezani z javno upravo.

Fakulteta v okviru kariernega centra skrbi za konstantno pridobivanje novih partnerjev.

Sklenjeni sporazumi z organizacijami ne omenjajo števila študentov, ki lahko opravljajo praktično usposabljanje, saj se bo za vsakega študenta posebej sklenila tripartitna pogodba med Fakulteto, organizacijo in študentom.

Postopkovne prednosti:

-Poslanstvo, vizija, cilji, strategija in organiziranost Fakultete so jasno določeni in objavljeni, kot tudi izobraževalni, znanstvenio-raziskovalni in strokovni cilji.

-Strategija Fakultete vsebuje načrt in načine uresničevanja oblikovanih ciljev.

-Senat Fakultete za državne in evropske študije je dne 7. 6. 2013. potrdil triletni dodiplomski visokošolsku program „Upravno pravo“ I stopnje.

- Program študija „Upravno pravo“ je namenjen pridobivanju interdisciplinarnih znanj, potrebnih za učinkovito delovanje javne uprave ter predvideva poglobljen študij upravnopravnih predmetov. Osrednji del predmetov je namenjen izobraževanju za opravljanje regulatorne funkcije. Nabor predmetov in njihova vsebina pa sledita tudi reformnim procesom v javni upravi.

Študijski program ima tudi nekatere specifične lastnosti ki ga ločijo od drugih družboslovnih visokošolskih programov. Upošteva posebne lastnosti upravnopravnih poklicev in dela uradniških in drugih delavnih mest, ki zahtevajo poznavanje materialnega in procesnega upravnega prava, ne zahtevajo pa klasične univerzitetne pravne izobrazbe.

Program je osredotočen na primerjalnopravni in upravnopravni študij, ter usklajen in pripravljen za razvoj skupnega evropskega visokošolskega prostora (Bologna declaration).

-Področje znanstveno-raziskovalnega delovanja Fakultete so po klasifikaciji Frascati – „Družboslovne vede“.

-Oprelitev študijskega programa „Upravno pravo“ I stopnja po klasifikaciji ISCED skupina 32 – „Poslovne in upravne vede“.

Glede na področja program ponuja teme, ki v največji meri ustrezajo kategorijam upravne izobrazbe, hkrati pa je glede na naravo upravnih področji samih, tudi interdisciplinaren in multidisciplinaren. Ker študenti večino dela opravijo na področju upravnih disciplin se v skladu s ISCED program uvršča v kategorijo 34 – „poslovne in upravne vede“;

-Oprelitev študijskega programa „Upravno pravo“ I stopnja po KLASIUS-P:  
široko področje – družbene, poslovne, upravne i pravne vede – 3  
ožje področje poslovne in upravne vede - 34  
podobno področje - 340  
nacionalno-specifično področje - 3.400

-Oprelitev študijskega programa „Upravno pravo“ I stopnje po KLASIUS – SRV:  
ožja skupina vrst - raven - 16  
podrobna skupina vrst-vrsta - 16203

-Fakulteta izvaja že več let nekoliko študijskih programov:  
dodiplomski triletni študij „Javna uprava“ I stopnje,  
strokovni magistrski program „Javna uprava“ II. stopnje in  
strokovni magistrski program „Mednarodne državne in diplomatske študije“ II. stopnje.  
Fakulteta izvaja tudi stare študijske programe:  
specialistični študijski program „Državne študije“  
znanstveni magistrski program „Državne in evropske študije“  
doktorski študijski program „Državne in evropske študije“  
doktorski študijski program »Javna uprava« III stopnje in  
doktorski študijski program »Mednarodne in diplomatske študije« III stopnje.

Izmed starejših programov izvaja še  
znanstveni magistrski program »Mednarodne primerjalne in evropske državne študije«, ki se skladno z ZVIS izvajajo do zaključka študijskega leta 2015/2016.

Uspešno izvajanje študijskih programov v istih ali sorodnih raziskovalnih in pedagoških področjih popolnoma kvalificira Fakulteto da uspešno izvaja predlagani visokošolski program „Upravno pravo“ I stopnje. To zagotavlja visoko kakovost poučevanja in učinkovitost izvajanja novega študijskega programa.

Znanstveno-raziskovalno in strokovno delo učiteljev in sodelavcev Fakultete je priznано in zelo cenjeno v akademski skupnosti, zlasti v organih državne uprave in lokalne samouprave ter drugih institucij in podjetij, ki delujejo na področju javne uprave, ali so z njim povezani.

Opređeljene učne vsebine so utemeljene na doseženem in aktualnem znanstveno-raziskovalnem in strokovnem delu nosilcev predmetov.

Načrtovana je takšna kakovost učnih izidov in kompetenc, da bodo diplomanti zaposljivi oziroma se bodo lahko naprej izobraževali v študiju na II stopnji Fakultete oziroma na drugih univerzitetnih programih.

Vzpostavljeno je znanstveno-raziskovalno in strokovno sodelovanje Fakultete in ustanovitelja na področju prava in javne uprave z drugimi visokošolskimi zavodi, inštituti, podjetji in drugimi organizacijami v Sloveniji in tujini.

Fakulteta sodeluje pri izmenjavi visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev z drugimi visokimi šolami v Sloveniji in tujini.

Fakulteta je v letu 2012 prejela Erasmus listino, kar ji bo omogočilo institucionalno izmenjavo študentov in profesorjev z drugimi sorodnimi evropskim institucijami. Fakulteta ima tudi druge bilateralne dogovore o sodelovanju pri razvoju in delu drugih visokošolskih zavodov.

Praktično usposabljanje študentov je sestavni del študijskega programa.

Fakulteta ima sklenjenih 22 dogovorov o praktičnem usposabljanju študentov z različnimi institucijami in organizacijami, od javnih agencij, javnih zavodov, javnih služb, ki delujejo v javnem sektorju ter prav tako s podjetji, ki delujejo v gospodarstvu in so na podlagi narave dela povezani z javno upravo. Šele po potrditvi predlaganega študijskega programa in števila vpisanih študentov bo Fakulteta lahko sklepala nove pogodbe z organizacijami in podjetji o opravljanju študentske prakse. Sklenjeni sporazumi z organizacijami ne omenjajo števila študentov, ki lahko opravljajo praktično usposabljanje, saj se bo za vsakega študenta posebej sklenila tripartitna pogodba med Fakulteto, organizacijo in študentom.

Iz študijskega programa izhaja, da je študentska praksa obveznost drugega letnika, ki jo morajo opraviti vsi vpisani študenti. Študentsko prakso bo opravljal tolikšno število študentov, kot jih bo vpisanih v drugem letniku študija.

Fakulteta v okviru kariernega centra skrbi za konstantno pridobivanje novih partnerjev.

Praktično usposabljanje študentov programa Upravno pravo je precizno urejeno. Prakso nadzorujejo in spremljajo ustrezno usposobljeni mentorji prakse, pomoč pa jim nudijo tudi koordinatorji, ki skrbijo za administrativno-organizacijsko podporo študijskemu procesu.

Urejen je postopek za izvolitev in imenovanje mentorja študentu, obveznosti študenta da oblikuje okvirni program prakse v ustanovi ali podjetju, da izvaja prakso v ustanovi ali podjetju s pomočjo svetovalca in da pripravi poročilo o praksi. Mentor je potreben za potrditev plana, pregled poročila o praksi, da ga potrdi ali zahteva spremembe.

## • Analiza ugotovitev

### Prednosti



Znanstveno-raziskovalno in strokovno delo učiteljev in sodelavcev Fakultete je priznано in zelo cenjeno v akademski skupnosti, zlasti v organih državne uprave in lokalne samouprave ter drugih institucij in podjetij, ki delujejo na področju javne uprave, ali so z njim povezani.

Fakulteta je v letu 2012. prejela Erasmus listino, kar ji bo omogočilo institucionalno izmenjavo študentov in profesorjev z drugimi sorodnimi evropskim institucijami, poleg drugih bilateralnih dogovorov o sodelovanju pri razvoju in delu drugih domačih in tujih visokošolskih zavodov.

### Priložnosti za izboljšanje

V predmetniku predlagamo večji poudarek temam v povezavi z javnim naročanjem (morda v povezavi z predmetom javno / zasebno partnerstvo).

Učne vsebine bi veljalo še bolj utemeljiti na doseženem znanstveno-raziskovalnem in strokovnem delu nosilcev.

Učne izide in kompetence natančneje določiti Pregled učnih načrtov povsod ne kaže zadovoljive slike (ponekod so cilji in kompetence zapisani preskromno, druge pa preambiciozno).

### Neskladnosti

21.a člen ZviS določa, da pri delu akademskega zbora sodelujejo tudi študenti in sicer tako, da njihovo število dosega vsaj eno petino članov zbora. Glede na razpoložljive informacije študenti fakultete niso vključeni v akademski zbor. **V odgovoru je zavod zapisal: "Akademski zbor sestavljajo poleg vseh visokošolskih učiteljev tudi znanstveni (so)delavci in visokošolski sodelavci, ki v tekočem semestru študijskega leta opravljajo pedagoško ali znanstveno-raziskovalno dejavnost na podlagi veljavnega pogodbenega razmerja s fakulteto najmanj ena petina predstavnikov študentov članov akademskega zbora. Študenti sodelujejo tako, da dajejo predloge glede izvajanja študijskih programov in obveznosti študentov v senatu.**

#### 4. KADRI

##### Ugotovljeno dejansko stanje

Fakulteta ima za polni delovni čas zaposlene le tri visokošolske učitelje, enega za 20 % delovni čas in tri visokošolske učitelje za 10% delovni čas. Število polno zaposlenih visokošolskih učiteljev in sodelavcev v rednem delovnem razmerju je tako samo 2,2 FTE. Pri izvajanju pedagoškega dela sodeluje poleg redno zaposlenih, še 39 pogodbenih visokošolskih učiteljev in sodelavcev, od tega 35 visokošolskih učiteljev.

Število redno zaposlenih strokovnih, upravnih in tehničnih sodelavcev je 5. Ti pri svojem delu uporabljajo sodobno programsko opremo, kar omogoča kakovostno podporo za izvajanje študijskih programov.

Komunikacija med študenti, podpornimi službami in izvajalci študijskih vsebin poteka večinoma preko elektronske pošte, študenti pa se v času uradnih oziroma govorilnih ur lahko tudi osebno zglasijo na sedežu fakultete.

Visokošolski zavod omogoča vseživljenjsko izobraževanje in usposabljanje ter strokovni razvoj vseh zaposlenih ter jim svetuje pri razvijanju poklicne poti.

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

FDŠ v svojem kadrovskem načrtu opredeljuje 21 sodelujočih visokošolskih učiteljev z vsemi dokazili, ki bodo izvajali 3 letni visokošolski izobraževalni program, kot nosilci predmetov »Upravno pravo«.

Po habilitacijski strukturi je sestava nosilcev predmetov naslednja:

Redni profesorji: 5  
Izredni profesorji: 5  
Docenti: 10  
As.mag.: 1  
Skupaj: 21

Vsi predvideni visokošolski učitelji in sodelavci, ki bodo sodelovali pri izvajanju študijskih programov, imajo ustrezno veljavno izvolitev v naziv.

Visokošolski učitelji in sodelavci bodo opravljali tako izobraževalno kot znanstveno, raziskovalno, oziroma strokovno delo.

Delovna obremenitev je določena v Merilih za določanje obsega in oblik pedagoške obveznosti visokošolskih učiteljev in sodelavcev FDŠ. Pedagoške obveznosti so določene tako, da lahko visokošolski učitelji in sodelavci še aktivno raziskujejo.

Fakulteta spodbuja napredovanje mladih visokošolskih sodelavcev skladno z Merili za izvolitev v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev.

Visokošolski zavod sodeluje pri izmenjavi visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev.

Onkraj mednarodnih institucionalnih stikov pa svoje individualne stike s tujimi institucijami gojijo tudi člani akademskega zbora vsak zase ter v okviru raziskovalne skupine FDS. Člani akademskega zbora so redno vabljeni na predavanja ter konference v tujino, sodelujejo v okviru Beneške komisije Sveta Evrope ter so člani številnih mednarodnih projektov, ki so natančno opisani in predstavljeni na spletni strani fakultete

(<http://www.fds.si/dejavnosti/raziskovanje-in-svetovanje/raziskovalni-projekti-fds>).

Dodatno se v raziskovalni skupini izvajajo temeljni, aplikativni, razvojni in drugi projekti ter opravljajo strokovne, svetovalne in druge storitve, ki sodijo zlasti v sklop nacionalnega programa raziskovalnega dela. Raziskovanje poteka na področjih družboslovja in humanistike ter tako zajema zlasti pravo, upravne in organizacijske vede, sociologijo, politične vede, ekonomijo in filozofijo (<http://www.fds.si/dejavnosti/raziskovanje-in-svetovanje/raziskovalna-skupina-fds>).

Člani akademskega zbora fakultete vključno z izvajalci novega izobraževalnega programa »Upravno pravo« so v zadnjih letih intenzivno objavljali znanstvene ter strokovne prispevke tako doma kot v tujini, in sicer v vodilnih evropskih znanstvenih revijah, kar je razvidno iz njihovih osebnih bibliografij. Njihova monografska dela so izšla ali pa so v tisku pri priznanih tujih založbah, kot so Europa Publishing, Hart Publishing Oxford in drugo. Prejeli so tudi več štipendij za podoktorsko ali občasno nadaljevalno izobraževanje ter strokovno usposabljanje v tujini.

FDS upošteva minimalne standarde agencije za izvolitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev na visokošolskih zavodih.

Postopki izbire, imenovanja ter napredovanja visokošolskih učiteljev in sodelavcev fakultete potekajo skladno z veljavno delovnopravno zakonodajo ter z naslednjimi akti fakultete: Statutom FDS, Merili za izvolitev v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev sodelavcev in visokošolskih sodelavcev na FDS, in Pravilnikom o notranji organiziranosti in sistemizaciji delovnih mest na FDS.

Predpisi so objavljeni na intranetu [www.fds.si](http://www.fds.si)

V Merilih za določanje obsega in oblik pedagoške obveznosti visokošolskih učiteljev in sodelavcev Fakultete za državne in evropske študije je določeno, da morajo pedagoški delavci opraviti v okviru študijskih programov, ki jih fakulteta izvaja kot javno službo, glede na svoje delovno mesto opraviti naslednji obseg ur neposredne pedagoške obveznosti:

- docent, izredni in redni profesor 180 ur letno oziroma 6 ur tedensko,
- višji predavatelj, predavatelj in lektor 270 ur letno oziroma 9 ur tedensko,
- asistent 300 ur n.p.o. letno oziroma 10 ur n.p.o. tedensko,
- strokovni sodelavec, višji strokovni sodelavec in strokovni svetnik 480 ur letno, oziroma 16 ur tedensko.

Visokošolski sodelavci, katerim neposredna pedagoška obveznost ni opredeljena v 63. členu ZViS in v predhodnem odstavku, izvajajo neposredno pedagoško obveznost v obsegu 600 ur letno oziroma 20 ur tedensko.

Pri preračunu tedenske v letno pedagoško obveznost v urah NPO se upošteva 30 tednov organiziranih oblik izvajanja študija v študijskem letu.

Poleg obsega neposredne pedagoške obveznosti, ki jih pedagoški delavec opravlja v okviru študijskih programov, ki jih izvaja fakulteta kot javno službo, mora delavec opraviti še naslednji obseg drugih oblik dela:

- od 30% do 50% delovnega časa (od 626 do 1044 delovnih ur) posrednega pedagoškega dela,
- od 30% do 50% delovnega časa osnovnega raziskovalnega ter strokovnega dela,
- do 10% delovnega časa sodelovanja pri upravljanju.

Število visokošolskih učiteljev in znanstvenih sodelavcev zadostuje za oblikovanje senata visokošolskega zavoda.

Člani senata bodo izbrani tako, da bodo enakopravno zastopana vsa študijska področja in znanstvene discipline FDŠ.

Predvidena struktura šest podpornih delavcev bo zagotavljala kakovostno podporo za izvajanje študijskega programa »Upravno pravo«.

Seznam podpornih delavcev – tj. strokovnih, upravnih in tehničnih sodelavcev (po delovnih mestih):

- Tajnik: 1
- Vodja referata 1
- Referent za študentske in študijske zadeve 1
- Računovodja 1
- Vodja knjižnice in založbe 1
- Strokovna sodelavka 1

-----  
Skupaj : 6

Oseba, ki bo odgovorna za študentske zadeve bo prodekan, ki bo na FDŠ v delovnem razmerju. Komunikacija med študenti, podpornimi službami in izvajalci študijskih vsebin poteka večinoma preko elektronske pošte, študenti pa se v času uradnih oziroma govorilnih ur lahko tudi osebno zglasijo na sedežu fakultete.

#### • Analiza ugotovitev

FDŠ v svojem kadrovskem načrtu opredeljuje 21 sodelujočih visokošolskih učiteljev z vsemi dokazili, ki bodo izvajali 3 letni visokošolski izobraževalni program, kot nosilci predmetov »Upravno pravo«. Vsi predvideni visokošolski učitelji in sodelavci, ki bodo sodelovali pri izvajanju študijskih programov, imajo ustrezno veljavno izvolitev v naziv in bodo opravljali tako izobraževalno kot znanstveno, raziskovalno, oziroma strokovno delo.

Zaposleni se bodo izobraževali skladno z vsakoletnim načrtom izobraževanja, ki ga v začetku koledarskega leta sprejeme Upravni odbor FDŠ. V načrt se vključijo tako potrebe fakultete po dodatnem znanju zaposlenih, kot želje in potrebe zaposlenih.

#### **Prednosti**

Visokošolski zavod omogoča vseživljenjsko izobraževanje in usposabljanje, ter strokovni razvoj vseh zaposlenih, ter jim svetuje pri razvijanju poklicne poti.

#### **Priložnosti za izboljšanje**

Še naprej povečevati delež polno zaposlenih visokošolskih učiteljev - lastne kadrovske baze, saj je delež visokošolskih učiteljev, ki so oziroma bodo, v primeru prve akreditacije programa na zavodu v rednem delovnem razmerju le 16 %. Število polno zaposlenih visokošolskih učiteljev in sodelavcev (FTE) je 3. Število študentov na enega (FTE) delavca je 141. Število študentov na enega visokošolskega učitelja je 9,8. Število študentov na enega upravno-strokovnega delavca je 70,5.

Še nadalje krepiti znanstveno-raziskovalno delo fakultete.

**Neskladnosti** nismo ugotovili.

## 5. ŠTUDENTI

### Ugotovljeno dejansko stanje

- **Izpolnjevanje meril za akreditacijo**

Vlagatelj za predlagani novi izobraževalni program »Upravno pravo« predvideva 165 vpisnih mest, od tega 70 vpisnih mest za redni, 50 za izredni študij, za vpis po merilih za prehode neposredno v 2. letnik 15 rednih in 25 izrednih vpisnih mest ter 5 izrednih vpisnih mest za vzporedni študij.

Vlagatelj je vlogi priložil mnenje Ministrstva za javno upravo k predlaganemu univerzitetnemu študijskemu programu "Upravno pravo", datirano 4.7.2007. Glede na to, da je predmet obravnavane vloge prva akreditacija visokošolskega strokovnega programa Upravno pravo, ugotavljamo, da kljub priloženim pojasnilom vlagatelja k mnenju ministrstva, le-to v tej zadevi ni ustrezno.

Drugih analiz, ki bi ugotovljale potrebe po diplomantih takšnega programa ali njihovo zaposljivost, ni priloženih.

**V odgovoru zavod izpostavlja anketo, ki je bila opravljena med diplomanti fakultete. Rezultati, ki so omenjeni v odgovorih so za fakulteto gotovo spodbudni, vendar pa za predlagani program niso relevantni, saj se tudi s to anketo ne ugotavlja potreb po diplomantih predlaganega programa ali zaposljivosti.**

Glede na podatke objavljene na spletni strani Zavoda RS za zaposlovanje je v času nastajanja poročila v Sloveniji razpisano 1 delovno mesto za kandidate z visokošolsko strokovno izobrazbo upravne smeri, medtem ko je najdeno število iskalcev zaposlitve na istem portalu po kriterijih: diplomant upravnih ved (VS) 120.141; diplomant upravnih ved (UN) 120.141; diplomant javne uprave (UN) 120.141; javna uprava, diplomirani upravni organizator - visokošolska 1.stopnje, visokošolska strokovna (prejšnja) ipd. 1.035; (iskalcev s "staro" univerzitetno diplomu in diplomantov drugih posameznih "smeri" upravnih ved nismo vključevali v našo poizvedbo). (Kljub temu, da je poglobitni razlog trenutnega stanja na trgu dela administrativno omejevanje zaposlovanja v javnem sektorju, podajamo te informacije zaradi "lažje izdelave projekcij" stanja v prihodnosti.)

Ob tem ugotavljamo, da vlagatelj že izvaja dodiplomski univerzitetni program Javna uprava, hkrati pa Fakulteta za upravo UL izvaja 4 univerzitetne (od tega en prejšnji) študijske programe z različnih področij javne uprave ter 2 (od tega en prejšnji) visokošolska strokovna programa s tega področja (aktualni program: Uprava).

Kljub temu, da RS za svoje delovanje potrebuje velik državni aparat, ocenjujemo, da je število predvidenih vpisnih mest, glede na trenutne potrebe trga in hkratno ponudbo zelo visoko. Ne ugotavljamo pa, kakšne bodo prihodnje potrebe po takšnem kadru.

Vlagatelj predvideva zaposlitev svojih diplomantov na področju državne in širše javne uprave, kot že zapisano, pa potrebe po diplomantih niso ugotovljene s pomočjo strokovnih analiz.

Informacije povezane z vpisom, informacije o posameznih študijskih programih, ki jih zavod izvaja (pogoji za vpis, predmetnik, deli učnih načrtov, pogoji za napredovanje in ponavljanje letnika, dokončanje študija<sup>2</sup>, navedba strokovnega oz. znanstvenega naslova) ter razpis za vpis v programe in aktualne informacije povezane z dogajanjem na fakulteti so dosegljive na njeni spletni strani. Na spletni strani je dosegljiva tudi Študijska brošura, ki prav tako vsebuje informacije o programih. Za svetovalne storitve študentov po navedbah vlagatelja skrbi tudi referat, vendar pa vlogi ni priložen nobenih anket, prav tako to področje ni obdelano v samoevalvacijskem ali letnem poročilu, da bi lahko sklepali o kakovosti teh storitev. (Glede na seznam podpornih delavcev sta v referatu zaposleni 2 osebi, od tega ena v referatu za dodiplomski študij.) Dodatno informiranje bi naj študentom nudila svetovalna pisarna kariernega centra, vendar pa na spletni strani fakultete oz. podstrani kariernega centra razen osnovnih informacij o kariernem centru, drugih informacij o aktivnostih ali storitvah centra ni moč najti. V vlogi smo na več mestih zasledili, da bi naj bile posamezne informacije študentom na voljo tudi v okolju E-študent, vendar pa teh informacij nismo mogli preveriti, saj nimamo dostopa do tega spletnega okolja.

Iz vloge sledi, da je bil na fakulteti oblikovan znanstveno-akademski forum, na katerem člani raziskovalne skupine v sodelovanju s člani akademskega zbora fakultete predstavljajo rezultate raziskovalnega dela. K sodelovanju so povabljeni tudi magistrski in doktorski študenti. Raziskovalne dosežke fakulteta objavlja v znanstveni reviji Dignitas - reviji za človekove pravice.

Žal pa iz vloge ni mogoče razbrati kako fakulteta v njeno strokovno (ter znanstveno in raziskovalno) delo vključuje študente dodiplomskega univerzitetnega programa oz. kako namerava vključevati študente predlaganega novega programa.

Fakulteta ima trenutno podpisanih 22 sporazumov z organizacijami, ki bi naj (med drugim) omogočile praktično usposabljanje študentov, in sicer so tak sporazum podpisale: Območna obrtno-podjetniška zbornica Kranj, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Upravna enota Ljutomer, Gimnazija Franceta Prešerna, Upravna enota Jesenice, Upravna enota Radovljica, Mestna občina Kranj, Upravna enota Kranj, Agencija RS za okolje, Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o., Odvetnik Miha Ozimek, Študijski center za narodno spravo, Odvetniška družba Čeferin o.p., d.o.o., World Courier, d.o.o., GV Založba, d.o.o., Ustanova Modra reka, Društvo za razvoj človekovih sposobnosti, IPAK Inštitut za simbolno analizo in razvoj informacijskih tehnologij, Andragoško društvo Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje, Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje, Šaleška pokrajinska zveza društva upokojencev Velenje, Integra inštitut.

<sup>2</sup> Kot smo že opozorili pri prvem poglavju poročila, smo na spletni strani zasledili določilo o dokončanju študija, ki razkriva različne pogoje za dokončanje istega programa.

Glede na predvideno število vpisanih študentov in število sporazumov se poraja skrb, da fakulteta ne bo uspela zagotoviti praktičnega izobraževanja vsem vpisanim študentom. Prav tako pa se glede na spisek organizacij poraja dvom o ustreznosti panog – področij prakse.

Praktično izobraževanje bi naj potekalo na način, da si študent poišče mentorja med pedagoškimi sodelavci fakultete, dolžnost le teh pa je, da mentorstvo prevzamejo. (Pri iskanju mentorja mora študent upoštevati področje, na katerem dela pedagoški delavec. Upoštevana mora biti tudi potreba po smotrni porazdelitvi mentorstva med pedagoškimi sodelavci fakultete.) Mentor in študent bi naj skupaj sestavila okvirni program dela za študenta v času opravljanja prakse ter opredelila strokovni problem, ki ga bo študent obdelal na praksi. Predlog okvirnega programa dela sporoči študent organizaciji, kjer bo opravljal prakso, v morebitno dopolnitev. Na podlagi predloga okvirnega programa dela se v podjetju ali organizaciji, kjer bo študent opravljal prakso, študentu določi tudi svetovalca. Študent mora pred opravljanjem prakse izpolniti obrazec, ki ga podpišeta svetovalci v podjetju ali organizaciji, kjer bo študent opravljal prakso, in mentor na fakulteti. Okvirni program dela ter izpolnjeni obrazec študent odda v referatu za dodiplomski študij. Po opravljeni strokovni praksi, odda študent v referatu za dodiplomski študij obrazec prijave strokovne prakse; potrdilo podjetja, kjer je opravljal prakso (iz potrdila mora biti razvidno, kdaj je opravljal prakso, kdo je bil njegov svetovalci ter v katerih organizacijskih enotah je opravljal prakso) ter pisno poročilo o praksi kot pisno strokovno nalogo v zvezi s prakso v obsegu najmanj 5 strani in največ polovice avtorske pole, v skladu z napotki za pisanje poročila. Mentor pisno poročilo o praksi pregleda in lahko zahteva dopolnitve ali popravke. Pisno strokovno nalogo potrdi s svojim podpisom in jo oceni kot uspešno ali neuspešno. Uspešno opravljena praksa se vpiše v indeks.

Kdo bi naj bili koordinatorji praktičnega izobraževanja, ki bi naj skrbeli za administrativno – organizacijsko podporo, in kakšna točno naj bi bila njihova vloga, ni povsem razvidno.

Vlogi ni priložen ustanovitveni akt zavoda ali statut, prav tako ti dokumenti niso objavljeni na spletni strani fakultete, zato smo do naslednjih zaključkov prišli s pregledom informacij objavljenih na spletni strani ter Poslovníkom kakovosti. Na fakulteti deluje študentski svet, mandat članov traja 2 leti, (ni razvidno, kako prenehanje statusa študenta vpliva na mandat člana – **glede na odgovor zavoda so člani študentskega sveta lahko tudi študenti brez statusa študenta**). Glede na število izvajanih študijskih programov in glede na število študijskih centrov fakultete bi naj upravni odbor vsaki dve leti določil število članov študentskega sveta.

Iz spletne strani in priloženih dokumentov ni razvidno, da bi bili študenti vključeni v akademski zbor. ("Študentje sodelujejo v akademskem zboru tako, da dajejo predloge glede izvajanja študijskih programov in obveznosti študentov senatu." – Poslovník kakovosti; spletna stran fakultete – akademski zbor). **Tudi iz odgovora zavoda ni mogoče nedvoumno sklepati, da so študenti polnopravni člani akademskega zbora, in to v vsaj petinski zastopanosti.**

Glede na podatke dostopne na spletni strani imajo študenti v senatu toliko predstavnikov, da njihovo število ustreza vsaj sedmini vseh članov senata.

Ni razvidno ali imajo študenti svoje predstavnike tudi v upravnem odboru.

Glede na primanjkljaje, ovire oziroma motnje študentov s posebnimi potrebami je fakulteta predvidela številne možne prilagoditve pri izvedbi predavanj in vaj, v načinu preverjanja in ocenjevanja znanja ter pri uporabi knjižnice, ni pa jasno ali bi naj vse predvidene prilagoditve tudi zagotovila. **Kot zagotavlja zavod v odgovoru, bi predvidene prilagoditve zagotovila fakulteta sama.** Bega tudi navedba: " druge prilagoditve glede na dane možnosti članice univerze" ( **v čistopisu ustrezno popravljeno v "... dane možnosti fakultete"**).

Predvidene oblike prilagoditev so: vnaprejšnja objava študijskih gradiv, ki jih študenti prejmejo na predavanjih in vajah; vnaprejšnja objava študijskih gradiv, ki se uporabljajo pri predmetu (učni enoti), da se lahko prilagodijo v elektronsko ali avdio obliko ali se jih primerno poveča; snemanje predavanj in vaj; uporaba posebnih pripomočkov kot so računalnik, elektronsko povečalo, lupe in podobno; prisotnost pomočnika, in sicer: bralca oziroma pisarja ter tolmača – prevajalca v slovenski ali znakovni jezik; možnost posredovanja pisnih izdelkov v elektronski obliki; opravljanje določenih študijskih obveznosti v paru s študentom, ki nima statusa študenta s posebnimi potrebami; možnost opravljanja določenih nalog in vaj doma (delna oblika e-učenja); prilagoditev načina opravljanja strokovne oziroma študijske prakse zmožnostim študenta tako, da lahko pokaže svoje znanje in sposobnosti oziroma dosega kompetence, opredeljene s študijskim programom; podaljšanje časa opravljanja ustnega oziroma pisnega izpita; zagotovitev posebnega prostora za opravljanje izpita; prilagoditev v prostoru oziroma prostora in prilagoditev opreme; opravljanje izpita s pomočjo računalnika in uporaba posebnih pripomočkov; opravljanje izpita s pomočjo pomočnika; sprememba oblike preverjanja in ocenjevanje znanja; prilagoditev oblike izpitnega gradiva; daljši čas izposoje gradiva (zaradi pretvorbe v dostopne oblike: povečava gradiva, prepis v brajevo pisavo in podobno); možnost izposoje gradiva, ki je dostopen samo v čitalnici (zaradi pretvorbe v dostopne oblike: povečava gradiva, prepis v brajevo pisavo in podobno); zagotovitev pomoči pri iskanju gradiva; možnost izposoje gradiva s strani študentovega pomočnika ali asistenta, če je knjižnica študentu nedostopna.

Fakulteta je v letu 2012 pridobila Erasmus univerzitetno listino in načrtuje, da bo v okviru programa v študijskem letu 2013/2014 na izmenjavo poslala prve študente in pedagoško osebje, prav tako pričakuje, da bo lahko v tem študijskem letu sprejela tudi prve študente na izmenjavo. Študent lahko nekatere predmete ali del študija opravi na sorodnem študijskem programu v tujini v okviru dvostranskih pogodb, ki jih ima fakulteta sklenjene s tujimi visokošolskimi zavodi, in po vrnitvi nadaljuje študij na matični fakulteti. Na spletni strani ni informacij o možnostih mobilnosti, saj zapisi šele napovedujejo podpis listine Socrates Erasmus.

**Na spletni strani so ažurirani in dopolnjeni podatki o programu Erasmus.**

Podatki o učnih izidih študentov in celotnega izobraževanja bi se naj redno zbirali in analizirali, izsledki pa bi naj bili objavljeni v letnem poročilu. V letnem poročilu so na voljo zgolj podatki o številu študentov v posameznem programu, povprečno število let študija za posamezni program, odstotki ponavljalcev ter prehodnost (vsi brez interpretacije). V vlogi je zapisano, da fakulteta presoja zadovoljstvo študentov ter zbira podatke o njihovih osvojenih kompetencah tudi prek anket. Vzorca anket ali rezultatov tega anketiranja ni priloženih.



**Skupaj z odgovorom zavoda smo prejeli tudi vzorec ankete, ki jo je zavod opravil med svojimi diplomanti. Vzorca anket, ki bi ga zavod opravljal med študenti, ki trenutno študirajo na fakulteti, ni priloženih.**

Najnovejše razpoložljivo poročilo o samoevalvaciji je za leto 2011. **Skupaj z odgovorom zavoda je komisija prejela tudi samoevalvacijski poročili za leti 2012 in 2013.** Po navedbah v vlogi se kakovost pedagoškega dela preverja z rednimi digitaliziranimi anketami študentov, ki se lahko izvedejo v zvezi z določenim študijskim predmetom ali predmetnikom kot celoto. Žal vlogi ni priloženega primera ankete ali kakršnih koli rezultatov takšnih anketiranj, prav tako ti podatki niso dostopni na spletni strani. Ni razvidno kako poteka preverjanje ostalih področij. Ni jasno, kako bi naj pri presoajah kakovosti, (razen z reševanjem anket o pedagoškem delu), sodelovali študenti. Prav tako ni jasno, ali študenti sodelujejo pri pripravi samoevalvacijskega poročila. Po navedbah v vlogi je samoevalvacijsko poročilo predstavljeno študentskemu svetu.

**V odgovoru je zavod zapisal, da predvideva sprejem novega pravilnika o kakovosti, po katerem bi bil član samoevalvacijske skupine tudi študent, (osnutek pravilnika ni priložen, prav tako ni jasno kako daleč je postopek za sprejem pravilnika).**

Kot že zapisano, bi naj bilo samoevalvacijsko poročilo predstavljeno študentskemu svetu, prav tako so letna in samoevalvacijska poročila objavljena na spletni strani fakultete.

Na fakulteti bi naj deloval Alumni klub FDŠ, ki je notranja organizacijska enota fakultete, namenjena ohranjanju in krepitevi stikov med diplomanti ter fakulteto na vseh družbeno koristnih področjih. Kakšne so aktivnosti alumni kluba ni razvidno. Fakulteta bi naj enkrat letno pripravila tudi srečanje diplomantov.

#### • Analiza ugotovitev

- Analize o potrebah takšnega profila diplomantov in njihovih zaposlitvenih možnosti niso bile narejene oz. priložene vlogi.
- Osnovne informacije o programih, ki jih zavod ponuja, so objavljene na spletni strani. Iz vloge in njenih prilog ni mogoče sklepati o seznamu in kakovosti storitev, ki jih izvajata referat in karierni center.
- Po navedbah vlagatelja so magistrski in doktorski študenti vključeni v znanstveno-akademski forum, drugih informacij o njihovem direktnem vključevanju v znanstveno, raziskovalno oz. strokovno delo v vlogi ni zaslediti. Prav tako ni informacij o vključevanju dodopilomskih študentov in načrtu vključevanja študentov predlaganega programa.



n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije  
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency  
for Higher Education



Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA  
Evropski socialni sklad

- Sodeč po sporazumih, ki jih je fakulteta podpisala do sedaj, bo le stežka zagotavljala ustrezno področno in kakovostno praktično izobraževanje za predvideno število vpisanih študentov. Izdelano je ogrodje načrta za organizacijo praktičnega izobraževanja.
- Študenti so organizirani v študentski svet ter imajo svoje predstavnike v senatu (sedminka zastopanost). Glede na razpoložljive podatke niso vključeni v akademski zbor in upravni odbor. **O vključenosti v akademski zbor tudi po odgovoru zavoda ne moremo sklepati, saj ni zapisan nedvoumen odgovor na to temo ali priložen kak relevantni akt.**
- Predvidene so številne oblike prilagoditev za študente s posebnimi potrebami, ni pa jasno, ali bi vse zapisane prilagoditve fakulteta sama tudi zagotovila. **Glede na odgovor zavoda bi naj fakulteta tudi priskrbela vse v vlogi predvidene prilagoditve za študente s posebnimi potrebami.**
- Fakulteta je v letu 2012 pridobila Erasmus univerzitetno listino, vendar aktualnih informacij povezanih z mobilnostjo, ni objavljenih. **Informacije povezane z Erasmus mobilnostjo so bile dodane na spletno stran fakultete.**
- Podatki o učnih izidih študenta in celotnega izobraževanja bi se naj redno zbirali in analizirali, vendar smo zasledili zgolj statistične podatke o prehodnosti, številu ponavljalcev ter povprečnem trajanju študija za posamezne programe.
- Ni jasno, kako oz. ali sploh, (razen z izpolnjevanjem anket o pedagoškem delu), študenti sodelujejo pri presoji kakovosti programa in delovanja zavoda. Letna poročila in poročila o samoevalvaciji so predstavljena študentskemu svetu ter objavljena na spletni strani. **Zavod v svojem odgovoru govori, da se predvideva nov pravilnik, po katerem bi bil član samoevalvacijske komisije tudi študent.**
- Fakulteta ima svoj Alumni klub. Ni pa podatkov o številu vključenih diplomantov in aktivnostih kluba.

## Prednosti

- Opredeljene številne možnosti prilagoditev za študente s posebnimi potrebami.

## Priložnosti za izboljšanje

- Opravljati periodične strokovne analize o potrebah po študijskem programu in izboljšavah ter zaposlitvenih možnostih diplomantov.
- Pripraviti načrt vključevanja študentov predlaganega programa v praktično usposabljanje in strokovno delo fakultete.
- Dodelati načrt organizacije praktičnega izobraževanja, z jasno razvidno vlogo koordinatorja prakse ter identifikacijo koordinatorja prakse. Hkrati se povezati z več (in predvsem) relevantnimi organizacijami, ki lahko študentom ponudijo praktično izobraževanje, ki bo ustrezalo vsebini študijskega programa.
- Omogočiti študentom petinsko zastopanost v senatu (po vzoru 21. Člena ZviS).
- Omogočiti študentom sodelovanje v upravnem odboru.
- Objaviti informacije o mobilnosti ter promovirati mobilnost med študenti. **Informacije o mobilnosti so bile dodane na spletno stran.**
- Redno zbirati in analizirati podatke o učnih izidih študentov ter jih vključevati v samoevalvacijsko poročilo.
- Omogočiti študentom presoje kakovosti posameznih sestavin in celote študijskega programa ter delovanja zavoda na področjih, ki so za študente relevantna.
- Pričeti s sistemskim spremljanjem diplomantov in njihovim anketiranjem o pridobljenih kompetencah tekom šolanja, zaposlitvi ipd..
- Okrepiti dejavnosti kariernega centra.
- FDŠ bi si morala še bolj prizadevati za razvoj kakovosti na vseh področjih delovanja, da bodo diplomanti predstavljali res elito po svojih osvojenih kompetencah. V nasprotnem primeru pa smo lahko skeptični, da bodo iz vpisanih podpovprečnih kandidatov (kar se



dogaja če 75% generacije nadaljuje študij v terciarnem izobraževanju in visokošolski strokovni programi ne poberejo prav »smetane«).

### **Neskladnosti**

21.a člen ZviS določa, da pri delu akademskega zbora sodelujejo tudi študenti in sicer tako, da njihovo število dosega vsaj eno petino članov zbora. Glede na razpoložljive informacije študenti fakultete niso vključeni v akademski zbor. **Glede na odgovor zavoda ne moremo sklepati, ali je to neskladje odpravljeno.**

## 6. MATERIALNI POGOJI

### Ugotovljeno dejansko stanje

Prostori in objekti se nahajajo na Brdu pri Kranju, kjer je dekanat, tajništvo, referat za študentske zadeve, računovodstvo, upravni odbor, strokovna služba za vseživljenjsko izobraževanje, raziskovalna skupina, mednarodna pisarna, karierni center, knjižnica in založba ter prostori za izvajanje govornilnih ur, konzultacij in predavanj.

Predavanja se izvajajo na Brdu pri Kranju in v Ekonomski gimnaziji Kranj, kjer imajo na voljo predavalnice, ki sprejmejo od 35 do 140 študentov. Vse predavalnice so opremljene s sodobno tehniko in dostopom do interneta, kar omogoča kakovostno izvajanja pedagoškega procesa.

Prostore zagotavljajo tudi Študentskemu svetu FDSŠ in Alumnim klubu FDSŠ.

Vsi prostori in oprema so primerni za izvajanje znanstvene, raziskovalne in strokovne dejavnosti. Vsi prostori so opremljeni s sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, ki jo lahko uporabljajo tako študenti kot tudi zaposleni in pedagoški sodelavci.

Kakovostna informacijsko-komunikacijska tehnologija bo tudi stalno na voljo študentom.

#### • Izpolnjevanje meril za akreditacijo

FDSŠ ima primerne najete prostore in opremo za uresničevanje svojega poslanstva, vizije in ciljev. Vsi prostori so v objektih na isti zaokroženi lokaciji in so primerni za dejavnosti:

- . izvajanje študija,
- . vodstvo zavoda,
- . tajništvo,
- . službo za študentske zadeve,
- . ustrezne sanitarije,
- . knjižnico.

Visokošolski zavod ima najete primerne prostore in vso potrebno opremo za obdobje enega leta z možnostjo podaljšanja.

Večina opreme in tudi njen opis je vključena v ponudbo najemodajalcev.

Prostori in oprema so primerni za študente s posebnimi potrebami.

Prostori in dostopnost do prostorov je primerna za študente s posebnimi potrebami. Študentu se lahko ustrezno prilagodi prostor, in sicer se mu lahko prilagodi delovna površina, omogoča dodatna osvetlitev, omogoči uporaba ustreznega stola, mize z izrezom, uporaba projektorja pri predavanjih in podobno.

Fakulteta že od vsega začetka zagotavlja enakovredne možnosti študija študentov s posebnimi potrebami z upoštevanjem njihovih specifičnih potreb pri spremljanju/izvajanju študijskih programov.

Fakulteta izvaja pedagoške procese v prostorih, ki omogočajo nemoteno mobilnost - dostop študentov z invalidskimi vozički.

Fakulteta glede na prizadetost, oviranost oziroma motnje študentov s posebnimi potrebami omogoča uporabo naslednje opreme oz. pripomočkov:

- snemanje predavanj in vaj;
- uporaba posebnih pripomočkov kot so računalnik, elektronsko povečalo, lupe in podobno;
- zagotovitev posebnega prostora za opravljanje izpita. Poseben prostor za opravljanje izpita se zagotovi študentu, v kolikor je prostor, v katerem naj bi se izvajal izpit, zanj

nedostopen. Poseben prostor se študentu zagotovi tudi v primeru, da bi bil študent »moteč« za ostale študente, ki opravljajo izpit (npr. uporaba zvočne podpore na računalniku, prisotnost pomočnika idr.). Do zagotovitve posebnega prostora in ustreznih prilagoditev za opravljanje izpita so upravičeni vsi študenti s takšnimi potrebami.

Do uporabe posebnih pripomočkov so upravičeni slepi in slabovidni študenti (brailev pisalni stroj, računalnik z brailevo vrstico ali programska povečavo, elektronsko povečalo, lupe, ustrezna pisala in podobno), gibalno ovirani študenti (ustrezna pisala, računalnik),

Viri financiranja so v celoti zagotovljeni vsaj za obdobje akreditacije.

Viri financiranja so zagotovljeni v celoti, in sicer iz naslova plačila šolnine izrednih študentov, vpisnine, pridobljenih sredstev s strani MIZŠ, prispevkov ustanoviteljev ter tržne dejavnosti fakultete.

Zagotovljena so finančna in materialna sredstva, ki omogočajo uresničevanje ciljev iz strateškega načrta.

Viri financiranja bodo zagotovljeni v celoti, in sicer iz naslova pridobljenih sredstev s strani MIZŠ, plačil šolnin izrednih študentov, vpisnin ter prispevkov ustanoviteljev.

Sredstva za študijsko, znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno dejavnost so dolgoročno zagotovljena iz različnih virov.

Fakulteta se je za te namene že prijavila na spodaj navedene razpise in uspešno pridobila določena sredstva.

Visokošolski zavod ima sklenjene srednjeročne in dolgoročne pogodbe za financiranje znanstvenega, raziskovalnega, umetniškega oziroma strokovnega dela, ki jih sklepa glede na zahteve uporabnikov.

Sredstva, namenjena za izobraževalno oziroma študijsko, znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno delo, so gospodarno načrtovana in učinkovito razporejena.

Visokošolski zavod sproti spremlja porabo pridobljenih sredstev, njihovo učinkovitost in uspešnost porabe po posameznih dejavnostih. V ta namen ima v sklopu računovodskega vodenja prihodkov in odhodkov evidentiranja posamezna stroškovna mesta oziroma obračunske enote, kjer se evidentirajo ločeno prihodki in odhodki in se ob koncu računovodskega obdobja ugotavlja uspešnost posameznega projekta. Pri tem sodelujejo zunanji strokovni sodelavci in notranji organi fakultete (senat, kolegij dekana in upravni odbor).

Struktura porabe na osnovi poslovanja preteklih let je naslednja:

#### CELOTNI ODHODKI:

Stroški blaga, materiala in storitev	75%
Stroški dela	22%
Amortizacija	1%
Drugi stroški	1%
Odhodki financiranja	0,5%
Drugi odhodki	0,5%
-----	
Skupaj:	100 %

Struktura prihodkov pa:

#### CELOTNI PRIHODKI

Poslovni prihodki dejavnosti javne službe	97%
Poslovanje drugih lastnih dejavnosti	2%
Drugi prihodki	1%
-----	
Skupaj:	100%

V knjižnici Fakultete za državne in evropske študije imajo študentje na voljo študijsko gradivo v prostem pristopu, kot tudi čitalnico z obveznimi čitalniškimi izvodi, računalnikom in brezžičnim internetom. Knjižnica je polnopravna članica COBISS.SI. Gradivo je zavedeno v COBISS/OPAC-u, za izposajo pa uporabljajo sistem COBISS3. Vpis v knjižnico je za študente fakultete brezplačen in jim omogoča izposajo gradiva, kot tudi brskanje po podatkovnih bazah. V knjižnici je študentom na voljo dostop do podatkovne baze ProQuest in do mnogih brezplačnih baz s področja študija.

Fakulteta ima visokošolsko knjižnico, ki zagotavlja knjižnično informacijsko dejavnost in dostop do ustreznega knjižničnega gradiva s področij: študija, znanstvene, raziskovalne in strokovne dejavnosti FDŠ.

Predvidena obvezna in tudi priporočljiva študijska literatura je študentom brezplačno dostopna v knjižnici, ali e-učnem okolju.

Visokošolski zavod ima sklenjene pogodbe tudi z javnimi in drugimi knjižnicami.

#### • Analiza ugotovitev

FDŠ razpolaga z vsemi ustreznimi prostori in opremo, preko najemnih razmerij. S tem so zagotovljeni ustrezni materialni pogoji za izvajanje novega izobraževalnega programa »Upravno pravo«.

Viri financiranja so v celoti zagotovljeni vsaj za obdobje akreditacije.

Financiranja je zagotovljeno v celoti, in sicer iz naslova plačila šolnine izrednih študentov, vpisnine, pridobljenih sredstev s strani MIZŠ, prispevkov ustanoviteljev, ter tržne dejavnosti fakultete.

Fakulteta glede na prizadetost, oviranost oziroma motnje študentov s posebnimi potrebami omogoča uporabo različne ustrezne opreme oz. pripomočkov:

Fakulteta ima visokošolsko knjižnico, ki zagotavlja knjižnično informacijsko dejavnost in dostop do ustreznega knjižničnega gradiva s področij: študija, znanstvene, raziskovalne in strokovne dejavnosti FDŠ.

#### Prednosti

V času gospodarske krize, je za FDŠ morda ekonomsko ugodneje delovati v najetih prostorih, ker imajo lastniki nepremičnin, ki oddajajo v najem, močan interes po dodatnem zaslužku in je ponudba teh prostorov večja in cena relativno nizka. Ko se bodo razmere spremenile bo morda nastopilo tveganje z manj ugodnosti za FDŠ.

#### Priložnosti za izboljšanje

Fakulteta bi naj dolgoročno in postopoma razmišljala tudi o lastnih prostorih, kjer bi se študenti počutili resnično kot »doma« in razvijali večjo kulturo pripadnosti.

S tem namenom bi naj FDS tudi kandidirala na raznih razpisih EU in drugih mednarodnih institucij. V odgovoru na prvo Poročilo je FDS potrdila pripravljenost, da kandidira na tovrstnih razpisih.

**Neskladnosti** nismo ugotovili.

## 7. ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

### Ugotovljeno dejansko stanje

#### • Izpolnjevanje meril za akreditacijo

Fakulteta ima notranje predpise s katerimi je urejeno področje zagotavljanja kakovosti. To so:

- Poslovník kakovosti (2010.)
- Merila za določanje in oblike pedagoške obveznosti visokošolskih učiteljev in sodelavcev Fakultete za državne in evropske študije (2012).

V teh predpisih so upoštevani vsi evropski in nacionalni predpisi in smernice na področju zagotavljanja kakovosti.

- Organiziranost Fakultete tudi zagotavlja visoko stopnjo kakovosti. Fakulteta ima: Akademski zbor, senat, upravni odbor, dekana in prodekane, študentski svet, habilitacijsko komisijo, študijsko komisijo in komisijo za kakovost. Vsi organi imajo svojo vlogo pri zagotavljanju kakovosti na vseh področjih delovanja Fakultete,

- Na Fakulteti je ustrezno urejeno spremljanje izvajanja študijskih programov oziroma pedagoškega dela, presojanje kreditnega ovrednotenja po ECTS, kompetenc študentov in diplomantov, spremljanje učnih izidov, zaposljivosti oziroma zaposlenosti diplomantov, zanimanja za študij in zadovoljstva vseh zaposlenih in študentov.

- Fakulteta skrbi za razvoj in izboljševanje svojega dela, posodabljanje obstoječih oziroma novih študijskih programov, izboljševanje razmer za delo, usposabljanje in izobraževanje svojih delavcev.

- V postopkih notranjega zagotavljanja kakovosti sodelujejo vsi zaposleni: vodstvo, referat za študentske in študijske zadeve, strokovna služba in pedagoški sodelavci. Z izsledki so seznanjeni vsi zaposleni in na podlagi le teh so zaposleni povabljeni k oblikovanju predlogov izboljšav in k implementaciji teh izboljšev v njihovo delo.

Pri samoevalvaciji sodelujejo predavatelji, drugi zaposleni in študenti. Študenti sodelujejo pri preverjanju kakovosti pedagoškega dela preko izpolnjevanja digitaliziranih anket. Ankete se lahko izvedejo v zvezi s določenim študijskim predmetom in predmetnikom kot celoto.

- V samoevalvacijskih postopkih se zbirajo in analizirajo pravi podatki, iz katerih je razvidno, da Fakulteta skrbi za izboljševanje kakovosti in učinkovitosti
- izobraževalnega dela
- znanstvenega dela,
- raziskovalnega dela in
- strokovnega dela.

-Kakovost dela Fakultete se preverja vsaj na tri različne načine. Fakulteta vsako leto pripravi in na svoji spletni strani objavi poslovno poročilo za preteklo leto. Na isti pravni podlagi fakulteta ob koncu leta pripravi letno poročilo o samoevalvaciji. Samoevalvacija zajema evalvacijo poučevanja, evalvacijo zadostnosti in raznovrstnosti virov iz nacionalnega in mednarodnega okolja ter finančne uspešnosti, dokumentiranje razvoja visokošolskega zavoda v povezavi z razvojem relevantnega okolja, dokumentiranje pomanjkljivosti in napak, analize dosežkov ter oceno kakovosti vseh dejavnosti visokošolskega zavoda in oblikovanje predlogov za izboljšave. Kakovost pedagoškega dela pa se še posebej preverja z rednimi digitaliziranimi anketami študentov. Ankete se lahko izvedejo za posamezni študijski predmet ali predmetnik kot celoto.

-Fakulteta redno obvešča javnost in zunanje deležnike o spremembah, dosežkih, ukrepih na izobraževalnem, znanstveno-raziskovalnem in strokovnem področju. Ukrepi za spremembe nastajajo na podlagi izsledkov v procesu samoevalvacije.

Fakulteta obvešča javnost in zunanje deležnike o svojem delu in samoevalvaciji v svojem poročilu o samoevalvaciji. Fakulteta je na spletu objavila poročila o samoevalvaciji za leta: 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012. in 2013.

Fakulteta obvešča javnost in zunanje deležnike o spremembah na izobraževalnem, znanstveno-raziskovalnem in strokovnem področju na svoji spletni strani: [www.fds.si](http://www.fds.si)

Vodstvo Fakultete sproti obvešča zaposlene in študente o svojih odločitvah z objavo na oglasni deski, jih obvesti po e-pošti in/ali objavi v aplikaciji e-študent. Nekatere odločitve, npr prilagoditve predmetnikov, so posledica rezultatov ugotavljanja kakovosti. Način objave je odvisen od nujnosti sporočila in vrste prejemnikov.

Postopkovne posebnosti:

-Sistem notranjega zagotavljanja kakovosti, ki obstaja na Fakulteti, v celoti zadostuje potrebam skladnosti zagotavljanja kakovosti za novi študijski program „Upravno pravo“ I stopnja.

- Vlagatelj ni pripravil posebnih dodatnih predpisov za zagotavljanje kakovosti, ker na Fakulteti že obstajajo dovolj ustrezni predpisi, kot jih vsebujejo: Poslovnik kakovosti in Merila za določanje in oblike pedagoške obveznosti visokošolskih učiteljev in sodelavcev Fakultete za državne in evropske študije.

-Sistem zagotavljanja kakovosti ki obstaja na Fakulteti omogoča zbiranje in analiziranje podatkov, na podlagi katerih bo lahko Fakulteta ugotovila dejansko stanje in načrtovala svoj razvoj.

-Fakulteta je dobro regulirala sodelovanje vseh deležnikov pri presoji in razvijanju kakovosti, ter ustrezno obveščenost notranjih in zunanjih deležnikov o tem.

- **Analiza ugotovitev**

## Prednosti



## Priložnosti za izboljšanje

Fakulteta naj bi z vključitvijo vseh deležnikov izvajala identifikacijo "problemov", iskanje vzrokov zanje, primerjavo med posameznimi leti in na podlagi tega oblikovala ukrepe oz. predlogov za izboljšanje. Smisel izvajanja managementa kakovosti je namreč generiranje stalnih izboljšav.

FDŠ bi naj razvila in vzdrževala boljši sistem zbiranja, selekcije in uvajanja stalnih izboljšav na vseh področjih (TQM).

## Neskladnosti

Neskladnosti nismo ugotovili.

## POVZETEK

Že več kot desetletno uspešno izvajanje študijskih programov v istih ali sorodnih raziskovalnih in pedagoških področjih popolnoma kvalificira Fakulteto za državne in evropske študije (FDŠ), da uspešno izvaja predlagani visokošolski program „Upravno pravo“ I stopnje.

Vsebina predlaganega izobraževalnega programa »Upravno pravo« je tudi z mednarodnim primerjanjem ocenjena kot ustrezna. Opredeljene učne vsebine so utemeljene na doseženem in aktualnem znanstveno-raziskovalnem in strokovnem delu nosilcev predmetov. Pri bodočem razvoju vsebine programa predlagamo večji poudarek temam v povezavi z javnim naročanjem (morda pri predmetu javno / zasebno partnerstvo) in še več vsebin informacijsko komunikacijskih tehnologij - IKT in analitičnih znanj, ter anglosaških pristopov, ki bodo v prihodnosti vse bolj aktualni.

FDŠ razpolaga tudi z vsemi drugimi, za izvajanje tega programa potrebnimi človeškimi in materialnimi resursi.

Fakulteta predvideva zaposlitev svojih diplomantov na področju državne in širše javne uprave ter tudi v gospodarskih družbah, vendar pa potrebe po diplomantih niso ugotovljene s pomočjo strokovnih analiz.

Slovenska javna uprava pa gotovo potrebuje sposobnejši kader, saj je kakovostna javna uprava najpomembnejši dejavnik za razvoj konkurenčnih prednosti neke države (znana študija dr. Garellija ustanovitelja Svetovnega gospodarskega foruma v Davosu). S pametnim in učinkovitim delom namreč neposredno vpliva na kakovost javnih storitev in posredno tudi na kakovost gospodarstva.

Zato bi si FDŠ morala še bolj prizadevati za razvoj kakovosti na vseh področjih delovanja, tako da bodo diplomanti predstavljali res elito po svojih pridobljenih kompetencah. V nasprotnem primeru pa smo lahko skeptični, da bodo iz vpisanih tudi podpoprečnih kandidatov (kar se dogaja, če 75% generacije nadaljuje študij v terciarnem izobraževanju in kjer visokošolski strokovni programi ne poberejo prav »smetane«) ustvarjali elito.

## Prednosti in priložnosti za izboljšanje

Prednosti	Priložnosti za izboljšanje
<p>Več kot desetletno uspešno izvajanje študijskih programov v istih ali sorodnih raziskovalnih in pedagoških področjih obeta, da bo Fakulteta uspešno izvajala tudi predlagani novi visokošolski program „Upravno pravo“ I stopnje.</p> <p>Visokošolski zavod omogoča vseživljenjsko izobraževanje in usposabljanje, ter strokovni razvoj vseh zaposlenih, ter jim svetuje pri razvijanju poklicne poti.</p> <p>Fakulteta je v letu 2013 pridobila Erasmus listino za visokošolske institucije v okviru novega programa in si prizadeva za izmenjavo študentov in pedagoškega osebja že na osnovi v letu 2012 pridobljene Erasmus univerzitetne listine. Vse partnerske institucije so objavljene na fakultetni spletni strani.</p> <p>Za večjo enakost in vključenost so opredeljene številne možnosti prilagoditev objektov,</p>	<p><b>Neskladnosti</b></p> <p>21.a člen ZviS določa, da pri delu akademskega zbora sodelujejo tudi študenti in sicer tako, da njihovo število dosega vsaj eno petino članov zbora. Enako omogočiti študentom petinsko zastopnost v senatu.</p> <p>Predmeta Seminarska naloga in Seminarska naloga pri enem od predmetov obsegata 2 ECTS, medtem ko Merila za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS zahtevajo, da je posamezen predmet ovrednoten z minimalno 3 ECTS.</p> <p><b>Priložnosti za izboljšanje</b></p> <p>Predlagamo večji poudarek temam v povezavi z javnim naročanjem (morda v povezavi z predmetom javno / zasebno partnerstvo).</p> <p>Ponuditi študentom še več IKT in analitičnih znanj.</p>



n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije  
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency  
for Higher Education



Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA  
Evropski socialni sklad

<p>prostorov in opreme za študente s posebnimi potrebami.</p>	<p>FDŠ naj bi razvila in nenehno vzdrževala sistem zbiranja, selekcije in uvajanja stalnih izboljšav na vseh področjih in z vključevanjem vseh deležnikov (TQM).</p> <p>Fakulteta naj bi si prizadevala za večjo izbirnost in mednarodno mobilnost kadrov in študentov. Objavljati informacije o mobilnosti ter promovirati mobilnost med študenti. V tej luči predvideti tudi izvajanje posameznih delov predmetov tudi v tujem jeziku. Razmisliti o vpeljavi tujega strokovnega jezika v program.</p> <p>Okrepiti dejavnosti kariernega centra.</p>
---	---

